

UKURASA WA 2

Mnyika atangaza siku 10 na masharti uchaguzi CHADEMA

UKURASA WA 3

Tarehe kumpata mrithi wa Kinana CCM yatajwa

UKURASA WA 5

Dereva bajaji aliyetangaza kuza mtoto atiwa mbaroni

**GUARDIOLA
AMPA ONYO
GREALISH**

UK. 22

epaper.ippmedia.com

Nipashe

**MIAKA
30**
Nipashe

Mwanga wa Jamii
www.ippmedia.com

Nipashe

Jumatano Januari 8, 2025 Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

ISSN 0856 • Na. 0581915

Nipashe digital

MWANGA WA JAMII

www.ippmedia.com

MAUAJI KATIBU CCM

Ulinzi mkali kortini wakisomewa upya mashtaka dhidi yao

• **Makada**, ndugu wafurika kortini, washtakiwa wengine ‘wawapa tano’ waandishi... **Uk. 3**

Watuhumiwa wa mauaji ya aliyeokuwa Katibu wa Chama Cha Mapinduzi (CCM) Wilaya ya Kilolo, Christina Kibiki, wakifikishwa katika Mahakama ya Hakimu Mkazi Wilaya ya Iringa jana. **PICHA: FRANCIS GODWIN**

**Gambo
aja na
hoja zake
kumjibu RC
Makonda**

UKURASA 18

Samia atoa miezi mitatu waliokodi visiwa Zanzibar wakavitelekeza, wanyang’anywe

UKURASA 2

Rais Samia Suluhu Hassan na Mwekezaji Andrea Azzola wakivuta kitambaa kuashiria ufunguzi wa hoteli iliyoko Kisawa cha Bawe, Zanzibar jana, wakati wa shambashamra za kuelekea miaka 61 ya Mapinduzi ya Zanzibar. **PICHA: IKULU**

MICHEZO

YANGA NA HESABU KALI KUIVAA AL HILAL UK.24

MAONI, UK.6

HABARI KITAIFA

Samia atoa miezi mitatu waliokodishwa visiwa wakavitelekeza, kunyang'anywa

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

RAIS Samia Suluhu Hassan na Rais wa Zanzibar, Dk. Hussein Ali Mwinyi, wametoa miezi mitatu kwa waliokodishwa visiwa kufanya uwekezaji vinginevyo watapewa wengine.

Viongozi hao wamesema kuna wawekezaji wengine wanaohitaji visiwa hivyo kwa ajili ya kuweka miradi ya kiuchumi kwa maendeleo ya Zanzibar na taifa kwa ujumla.

Wamesema visiwa hivyo vina faida kubwa katika uwekezaji na kila jambo jipya lina mambo yake kwa sababu serikali ya Zanzibar ilipotangaza kuwekeza katika visiwa, baadhi ya watu walikuwa wakali.

Rais Samia na Dk. Mwinyi waliyasema hayo jana wakati wa uzinduzi wa hoteli ya Bawe katika Kisima cha Bawe ambacho ni moja ya visiwa 15 vilivyokodishwa na serikali ya Zanzibar kwa ajili ya uwekezaji.

Dk. Mwinyi alisema wawekezaji waliokodishwa visiwa na hadi sasa hawajafanya uwekezaji wowote, baada ya miezi mitatu, visiwa hivyo vitarejeshwa serikalini ili kupewa wengine wenye uweezo.

Rais Samia alisema hivi sasa kutohata na uwekezaji mkubwa unaofanyika hakuna anaejuta kwa sababu unakuza pato la taifa.

Alisema amefarajika na uwekezaji wa visiwa vidogo na kuwapongeza wawekezaji pamoja na Mamlaka ya Kukuza Vitegauchumi Zanzibar (ZIPA) kusimamia kazi hiyo visiwani hapa.

Samia alisema hiyo ni ishara tosha wawekezaji wanaridhika na kufanya uwekezaji ikizingatiwa kuwa sheria za uwekezaji zimefanyiwa marekebisho.

Pia alisema katika uwekezaji huo, gharama zilizotumika ni Dola za Marekani milioni 42 ambazo si ndogo na kuna uwekezaji mkubwa umefanywa ukiwamo kutengeneza umeme wa jua na kubadilisha maji ya chumvi kuwa maji safi kwa matumizi ya hoteli hiyo.

Alisema Zanzibar ilikua na visiwa ambavyo vingekuza uchumi lakini uchumi ulikaliwa, hivyo kutumiwa na wavuvi pekee.

Eneo hilo la kisiwa cha Bawe, limeleta manufaa makubwa ikiwamo ajira 400 kwa vijana na wawekezaji watalipa kodi kwa serikali na kupata mapato, hivyo kukuza jina la Zanzibar.

Alisema mbali na maeneo mazuri ya uwekezaji, serikali imedhamiria kufanya mambo mengi ikiwamo uwekezaji katika bandari zikiwamo ya makontena ya Malindi, ya mizigo ya Fumba, Mpigaduri, Mkoani Pemba na bandari ya kushusha mafuta na gesi Mangapwani.

Kwa mujibu wa Rais Samia, hayo yote yatakuza uchumi wa buluu na kupata maendeleo makubwa.

Alisema katika jitihada za kuifungua Pemba kiuchumi, serikali inatarajia kujenga bandari kubwa ya abiria na mizigo Wete Pemba pamoja na bandari ya Kizimkazi, Kusini Unguja.

Uwekezaji huo, alisema utaimarika na juhudzi za serikali kui-marisha viwanja vya ndege na wasafiri watavutiwa na huduma, hivyo aliwataka watendaji katika viwanja vya ndege kuongeza jitihada katika kutoa huduma.

"Uwekezaji kufika visiwa ni jambo jipya kuendelea kuelimisha wananchi ili lisiletile shida katika mahusiano," alisema na kuwatakatu watumiaji wa visiwa kuendelea kutoa ushirikiano kwa serikali na wawekezaji ili kuleta matokeo makubwa kwa maendeleo ya uchumi.

Rais Mwinyi kwa upande wake, alisema Rais Samia amekuwa msaada mkubwa kwa serikali ya Zanzibar katika mambo mbalimbali.

Dk. Mwinyi alimpongeza mwekezaji wa kisiwa cha Bawe kuwa amefanya kazi nzuri kwa kuwa uwekezaji aliofanya ni wa kiwango cha kimataifa.

Alisema wawekezaji wameendelea kuwasaidia wavuvi kwa ajili ya shughuli zao katika eneo hilo na samaki wanaowapata huwauza katika hoteli zilizomo kisiwani humo.

Rais Dk. Mwinyi alizitaja faida za uwekezaji kuwa ni pamoja na ajira na kuwatakatu Wazanzibari kusoma ili kuhudumu katika ajira kwenye sekta ya utalii. Faida nyininge ni kukua kwa masoko au bidhaa na kuongezeka kwa watalii.

Waziri Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji, Sharif Ali Sharif, alisema uwekezaji huo ni historia ya kipekee kwa sababu mengi yaliyopita kupitia visiwa hivyo, faida yake imeonekana.

Mkurugenzi Mkuu wa ZIPA, Saleh Saad, alisema mabadiliko na ukuaji na uwekezaji katika visiwa vya Zanzibar ni makubwa.

Uzinduzi wa mradi huo wa hoteli ya Bawe ni sehemu ya maa-dhimisho ya miaka 61 ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Mnyika atangaza wiki mbili na masharti uchaguzi CHADEMA

Na Elizabeth Zaya

CHAMA cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA) kitemangaza wiki mbili za kujifungia kwenye vikao vya kuwapata viongozi wa nafasi mbalimbali ndani ya chama hicho katika uchaguzi utakaofanyika Januari 22 mwaka viongozi.

Vilevile, kimetoa tahadhari kwa wanachama, wagombea na mawakala au wapambe wao, kuzingatia Katiba, miongozo, kanuni, taratibu na itifaki ya chama hicho katika mchakato mzima wa uchaguzi na kwamba ipo hatari ya wagombea kuondolewa katika kinyang'anyiro endapo itathibiti kukiuka hayo.

Katibu Mkuu wa CHADEMA, John Mnyika ndiye alitangaza hayo jana wakati anazungumza na waandishi wa habari kwenye Makao Makuu ya chama hicho mkoani Dar es Salaam.

Alisema vikao hivyo ni vya usaili na uteuzi wa wagombea pamoja na uchaguzi wenye.

"Kwa kweli tutakuwa na vikao vya chama mfululizo, ni 'marathon' ya vikao vya kama wiki mbili hivi, vitahusisha usaili, uteuzi wa wagombea na baada ya kukamilika kwa hatua hiyo, kutafuata hatua ya uchaguzi wenye," alisema.

Alisitisiza kwamba kuelekea katika uchaguzi huo, wanachama, wagombea pamoja na mawakala wao, wanatakiwa kuzingatia Katiba, kanuni, miongozo, taratibu na itifaki ya chama hicho.

"Wakati ninatoka tangazo la uchaguzi, nilitoa wito kwa wagombea, wanachama na mawakala wa wagombea, kuzingatia Katiba, kanuni, maadili na itifaki ya chama katika mchakato mzima wa uchaguzi na mahususi nilitaka wazingatie miongozo miwili muhimu ya chama katika kipindi hiki cha uchaguzi ambayo ni ule unaohusiana na taratibu za kuedesha kampeni ya uchaguzi ndani ya chama na ya rushwa yote ya mwaka 2012.

"Hata hivyo, katika kipindi hiki cha uchukua ni urudishaji fomu, kumejitekeza vitemdo ambavyo vinaashiria kuvunjwa kwa miongozo hii na baadhi ya wanachama au wagombea, kuna tuhuma za namna mbalimbali za namna hiyo," alisema Mnyika.

Aliwataka kusoma masharti ya msingi yaliyomo katika miongozo hiyo na kwamba iwapo kuna kiongozi, mwanachama au mgombea atakayeikiuka, malamako yawsilishwe katika ofisi yake ili hatua zichukuliwe kudhibiti hali hiyo.

"Kwa masharti yanayohusu taratibu za kampeni, CHADEMA ni chama kinachoamini katika demokrasia, usawa na maadili ya kweli na kwa kuwa maadili ya

chama ndiyo yanayoainisha sifa za uongozi wa chama.

"Sifa hizo ambazo ni pamoja na nidhamu, utii, uwajibikaji na dhamira ya wanachama, viongozi na chama katika ngazi mbalimbali kwa muundo wa chama na jinsi ya kuwapata na kuwapima viongozi.

"Hivyo basi, mwongozo huu unalenga kuhakikisha kuwa kampeni zinafanyika kwa uwazi, haki na kwa kufuata misingi ya demokrasia," alisema Mnyika.

YASIVOTAKIWA

Mnyika alisema wagombea au mawakala wao wakati wa kampeni, wanatakiwa wafuate taratibu kwa kutofanya kampeni hizo kabla ya muda wake kutangazwa na mamlaka husika ndani ya chama hicho.

Pili, mgombea au wakala wake, kama iliyosisitizwa na Mnyika, hatoruhusiwa kufanya kampeni chafu kwa kumkashifu mgombea mwenzake kwa kusambaza nyaraka, vipeperushi au taarifa kwa njia ya mitandao ya kijamii zisizohusiana na wasifu wake.

Tatu, Mnyika alisema ni marufuku kusambaza taarifa kwa njia yoyote ile zenye lengo la kukashfu mgombea au kiongozi wa chama na sharti la nne ni marufuku kwa

mgombea au wakala wake kufanya kampeni kwa kuhusisha ukanda, udini ukabila au ubaguzi wa aina yoyote ile.

"Tano, mgombea au wakala wake, anatakiwa kuzingatia masharti yaliyoinishwa katika mwongozo dhidi ya rushwa. Sita, mgombea au

wakala wake atatakiwa kuwa na sifa kama zilivyoainishwa na Katiba na kanuni za chama hicho.

"Saba, mgombea au mwakilishi wake hatoruhusiwa kufanya kampeni kwa kujinasibu na kiongozi yeyote wa kitaifa, wilaya au kiongozi yeyote wa kuchaguliwa iwe kwa mazuri au kwa mabaya," alisema.

Mnyika alitaja adhabu za ukiukaji mwongozo na kanuzi hizo kuwa ni pamoja na kupewa onyo, onyo kali kwa kosa la pilii na kwa kosa la tatu ataondolewa katika mchakato wa uchaguzi endapo itadhibiti kwa mgombea kufanya makosa hayo.

Adhabu ya nne, Mnyika alisema ni kufungiwa kugombea nafasi yoyote ya uongozi ndani ya chama hicho kwa muda utakaotajwa na mamlaka husika usiozidi mia-kita mitano.

KUDHIBITI RUSHWA

Mnyika, akizungumzia mwongozo wa kudhibiti rushwa katika kampeni za chama hicho, alisema mwanachama, kiongozi au wakala wake hawaruhusiwi kutoa fedha kwa njia yoyote ile, vyakula, vinywaji au zawadi nyiningezo

kwa wajumbe au wapigakura kwa lengo la kujipatia kura.

Alisema mwongozo huo unakataza kuwasafirisha wajumbe au wapigakura kuhudhuria mukutano au kituo cha kupiga kura kwa ngazi husika kwa ajili ya uchaguzi kwa lengo la kujipatia kura.

Alisema mwongozo huo pia unakataza kutoa ahadi zenye lengo la kuwalipa fadila wajumbe au wapigakura baada ya kupiga kura kukamilika, kuandaa kikao chochote cha wapigakura kwa lengo la kuwapa fedha, chakula au zawadi zingine bila kuzingatia taratibu za kampeni zilivyoainishwa na kutoa au kushinikiza, kupokea au kushawishi rushwa ya ngono.

Mnyika alisema alisema mwongozo huo pia unakataza kutumia mamlaka ya uongozi kwenye chama kupendelea upande mmoja wa mgombea na kutumia dhama ya uongozi ili kujinufaisha binafsi kisiasa au kimali wakati wa uchaguzi.

"Mtu yeyote anayetuhumiwa kufanya kosa ndani ya CHADEMA, mwanachama au kiongozi, kabla hajachukuliwa hatua, anatakiwa kuandikiwa tuhuma zake na kupewa nafasi ya kujitetea halafu vikao vya uamuzi vifanye uamuzi kwa mujibu wa mamlaka za kinidhamu za kuchukua hatua husika," alisema Mnyika.

Katibu Mkuu huyo alisema Katiba ya chama hicho imetoe mamlaka kwa kamati ya wazee wastaafu kusimamia uchaguzi huo, akidoze ka kuwa "kulikuwa na maneno kwamba labda kura zitakwenda kuhesabiwa kwa kificho na utaratibu mwingine, niwhakikishie kwamba kura zitahesabiwa kwa uwazi palepale ukumbini."

Kuhusu wajumbe wa Kamati Kuu walioonesha mapenzi au upande wao wanaounga mkono, Mnyika alisema hiyo si shida kwa sababu uamuzi unafanywa na kamati nzima.

Jumla ya wagombea 300 wamerejesha fomu ya kuwania nafasi mbalimbali katika uchaguzi huo kuanzia ngazi ya kitaifa hadi mabaraza yake.

Kwa nafasi ya Mwenyekiti wa CHADEMA Taifa, aliwataja wanaogombea kuwa ni Freeman Mbewe, Tundu Lissu na Odero Charles.

Nafasi ya Makamu Mwenyekiti Bara, wanaogombea ni Ezekiel Wenje, John Heche na Mathayo Gekul wakati Makamu Mwenyekiti Zanzibar wagombea ni Said Mzee Said, Said Issa Mohamed, Suleiman Makame Issa na Jafidh Ally Salehe.

Kwa maoni kuhusu habari hii na nyininge: +255 677 020 701
Email: customerrelations@guardian.co.tz

HABARI KITAIFA

Kombo asifu ushirikiano wa Tanzania na China

Ye Tianfi na Ning Yi

WAZIRI wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki, Balozi Mahmoud Thabit Kombo, amepongeza mafanikio yaliyofikiwa na Baraza la Ushirikiano katika China na Afrika (FOCAC).

Akizungumza katika mahojiano na gazeti la China Daily mwishoni mwa wiki, Kombo alisitisitza kuwa ushirikiano baina ya China na Afrika si tu umekuza maendeleo ya kijuchumi na kijamii Tanzania, bali pia umeleta matokeo chanya kwa bara zima la Afrika.

Akitoa mfano wa kilimo cha soya kwa umuhimu wa maendeleo ya miundombinu kwa ajili ya kilimo cha kisasa, Kombo alisema kimeongeza tija na mauzo ya zao hilo nchini China, hivyo kunahitaji mitambo, maendeleo ya kisasa na uboreshaji wa miundombinu na haya ni maeneo yanayohusiana sana na ushirikiano na China.

"Kwa kushirikiana na China, Tanzania inaweza kuboresha hali ya usafiri na kunguza gharama za usafirishaji, hivyo kuongeza ushindani wa soko la mazao ya kilimo," alisema Kombo.

Balozi Kombo alizungumzia hatua 10 za ushirikiano zilizotangazwa kwenye mkutano wa FOCAC, ambazo zinashughulikia mahitaji muhimu ya Afrika, kama vile ustawi wa biashara, mnyororo wa viwanda, uunganishaji, kilimo, mambo ya afya, maisha ya watu na maendeleo ya kijani.

Kombo alisitisitza hatua ya ubia kwa maendeleo ya kijani ambayo ni moja ya hatua 10 za ushirikiano ambayo inawakilisha uwezo wa ushirikiano katika maendeleo ya kijani.

Alisema ana imani juu ya mustakabili wa ushirikiano wa maendeleo ya kijani katika China na Afrika.

"China inaongoza duniani kwa teknolojia na soko katika sekta ya betri. China na Tanzania zinaweza kufanya ushirikiano wa kina katika mnyororo wa viwanda vya betri ili kutoa fursa zaidi za ajira za ndani na kukuza mabadilishano ya kiufundi," alisema.

Malengo Sita ya Maendeleo ya Kisasa na Hatua Kumi za Ubia zilizotangazwa na FOCAC 2024 zimetoa maarifa muhimu kwa ushirikiano wa Tanzania na China, hasa katika mambo ya mabadiliko ya kilimo na maendeleo ya kijani.

Ushirikiano wa Tanzania na China katika kukuza kilimo cha kisasa unaonesha umuhimu wa ushirikiano katika mnyororo wa viwanda. Kupitia maendeleo ya miundombinu na mitambo ya kilimo, tija na ushindani wa soko unawezera kuimarika.

Katika ushirikiano katika sekta ya betri, uunganishaji wa rasilimali za madini ya Tanzania na teknolojia ya China utakuza maendeleo ya sekta mpya ya nishati ya pande hizi mbili na kuleta fursa za ajira na uboreshaji wa viwanda Tanzania.

Washtakiwa mauaji kigogo CCM wasomewa upya mashtaka yao

Na Francis Godwin, IRINGA

UPANDE wa Jamhuri katika kesi ya mauaji inayowakabili watuhumiwa watano, ume-wasomea upya shtaka hilo kwa kuwaunganisha watuhumiwa wote watano.

Washtakiwa katika kesi hiyo ni Diwani wa Nyanzwa, Boniphace Katili, Mwenyekiti wa Jumuiya ya Wazazi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM) Wilaya ya Kilolo, Hedikosi Kimwaga na wenza watatu.

Wote kwa pamoja walifishwa tena mahakamani jana saa 3:47 asubuhi kwa magari mawili; aina ya Landa Cruiser yenye namba za usajili PT 1909 na KM 91 MS -GP yaliyosindikizwa na askari waliopeba silaha mbalimbali na bambo mu machozi.

Kwa muda wote kabla ya

watuhumiwa hao kufikishwa mahakamani, wananchi wakiwamo ndugu wa marehemu, viongozi wa jumuiya za CCM na makada wa vyama mbalimbali na wasio na vyama, walijitokeza kufuatilia kesi hiyo tofauti na siku ya kwanza ambayo walikuwapo ndugu wa watuhumiwa pekee amba hawakuzidi 10.

Washtakiwa walifishwa mahakamani huko jana mbele Hakimu Mkazi wa Mahakama ya Wilaya ya Iringa, Rehema Mayagilo kwa tuhuma za mauaji ya aliye kwa Katibu wa CCM Wilaya ya Kilolo, Christina Kibiki.

Washtakiwa wote ni Kefa Wales, Silla Kimwaga, Boniphace Katili, Willy Chikweo na Hedikosi Kimwaga.

Mwendesha Mashtaka wa Serikali, Sauli Makori al-

idai mahakamani huko kuwa mshtakiwa namba moja katika kesi hiyo, Wales, alifikishwa mahakamani na kusomewa shtaka hilo pekee yake kabla ya watuhumiwa wengine wanne kusomewa shtaka hilo, hivyo akaomba kusoma upya maelezo ya shtaka kwa watuhumiwa wote watano.

Akisoma upya maelezo ya kesi hiyo ya jinai namba 34404 ya mwaka 2024 ya mauaji, alidai kuwa watuhumiwa hao walitenda kosa hilo Novemba 12, 2024 katika kijiji cha Ugwachanya, wilayani Iringa. Hata hivyo alisema upelelezi wa kesi hiyo haujamilika.

Hakimu Rehema alisema watuhumiwa hawapaswi kujibu chochote kwa kuwa mahakama hiyo haina uwezo wa kusikiliza kesi hiyo kisha akaahirisha hadi Januari 21

mwaka huu saa tatu asubuhi itakapotajwa tena.

Baada ya kuahirishwa kwa kesi hiyo, wakati watuhumiwa hao na wengine wakipandishwa kwene gari kuelekeea mahabusu gerezan, baadhi ya washtakiwa wa kesi zingine walisikika wakipaza sauti kuwapongeza waandishi wa habari kwa kutimiza wajibu wao.

"Kazi nzuri... kazi nzuri waandishi... pigeni kazi..." walisisikika baadhi ya washtakiwa hao wakati wakiingizwa katika moja ya magari yaliyotumika jana kuwfakisha mahakamani washtakiwa wa kesi hiyo ya mauaji.

Kwa maoni kuhusu habarihi na nyiningi: +255 677 020 701
Email: customerrelations@guardian.co.tz

Waziri wa Fedha, Dk. Mwigulu Nchemba, akizungumza wakati akirungua mafunzo maalum ya siku tano kwa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Hesabu za Serikali yanayohusu usimamizi wa fedha za umma, yaliyodalila na Wizara ya Fedha kupitia Idara ya Mhasibu Mkoo wa Serikali, yaliyofanyika jijini Arusha jana. **PICHA: WIZARA YA FEDHA**

Tarehe kumpata mrithi wa Kinana CCM yatajwa

Na Paul Mabeja, DODOMA

NAFASI iliyoachwa wazi na Makamu Mwenyekiti wa Chama Cha Mapinduzi (CCM) Tanzania Bara, Abdulrahman Kinana inatarajwa kuzibwa wakati wa Mkutano Mkoo wa Taifa wa Chama hicho uliopangwa kufanyika Januari 18 na 19 mwaka huu jijini Dodoma.

Katibu wa NEC Itikadi, Uen-ezi na Mafunzo (CCM), Amos Makala alibainisha hayo jana jijini hapa alipozungumza na waandishi habari kuhusu maandalizi ya mkutano huo.

"Ajenda ya kwanza kwenye Mkutano Mkoo huu wa Taifa ni kufanya uchaguzi wa Makamu Mwenyekiti wa CCM Bara. Kama mnayojuwa kuwa nafasi hii ipo wazi baada ya Abdulrahman Kinana kuomba kumpumzika. Kwa hiyo Mkutano Mkoo huu tutautumia kujaza nafasi hiyo iliyo wazi."

"Ajenda ya pili itakuwa kupokea kazi za chama katika

kipindi cha 2022 hadi 2025. Kwa hiyo mkutano mkuu utapokea kazi za chama zilizofanyika katika kipindi hiki baada ya uchaguzi ndani ya chama 2022 hadi tulipo sasa," alisema.

Makala alisema ajenda ya tatu itakuwa ni kupokea taarifa ya utekelezaji ilani ya uchaguzi kwa kazi zilizofanyiwa na serikil zote mbili; Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na zile zilizofanyiwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

"Kwa hiyo hizo ndizo ajenda tatu lakini pia nimeeleza tarehe ya kufanyika kwa Mkutano Mkoo. Nitumie nafasi hii kusema kwamba kumekuwa na ubashiri mwangi kwenye vyombo vya habari, unaona vichwa vya habari kwamba CCM ni patashika, wafuatao watajwa kurihi nafasi ya Kinana."

"Wengine nani wanasema nani kati ya hawa ataristi nafasi ya Kinana, wengine wanakwenda mbali zaidi na kusema

kwamba wafuatao wajitoneza kurithi nafasi ya Kinana. Kwa hiyo kila mmoja anaandika anavyotaka," alisema Makala.

Alisema nafasi ya Makamu Mwenyekiti haigombewi wala mtu hajazi fomu, hivyo kusema ni kinyang'anyiro si sahihi.

"Nafasi hi haigombewi wala mtu hajazi fomu kuomba kuchaguliwa, nitakushangaa kwa nafasi ambayo haigombewi na wala hujazi fomu kinyang'anyiro hicho kinatoka wapi," alisema.

Makala alisema mrithi wa Kinana atapatikana kutokana na Kamati Kuu na Halmashauri Kuu ya Taifa kupendekeza jina ambalo litawasilishwa kwenye Mkutano Mkoo na hapo ndipo zitapiga kura za ndio na hapana ili kumpata Makamu Mwenyekiti.

"Kwa hiyo wale amba waliikuwa wakibashiri na kupiga ramli sasa muda huo haupo, huo ndio utaratibu wa kumpata Makamu Mwenyekiti, unapendekezwa, inawezekana

miongoni mwenu tuna Makamu Mwenyekiti wa Bara humuhumu mlipo," alisema.

Alisema kikao cha Kamati Kuu na kile cha Halmashauri Kuu ya CCM Taifa vinatarajiwaa kufanyika Januari 16, 2025 ambaipo ndipo litapatikana jina hilo kabla ya kupelekwa kwenye Mkutano Mkoo.

Mwenezi huyo alisema maandalizi ya mkutano huo yamekamilika na hivi sasa wanajienda kuwapokea wa-jumbe wa mkutano huo na waalikwa watajulishwa.

Ilitangazwa kuwa Kinana aliandika barua kuomba kustaa fu kwenye nafasi hiyo tangu Julai mwaka jana kwa madai ya kutaka kupumzika. Mwenyekiti wa CCM na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Samia Suluhu Hassan aliliridhia ombi hilo.

Kwa maoni kuhusu habarihi na nyiningi: +255 677 020 701
Email: customerrelations@guardian.co.tz

HABARI PICHA

Naibu Meneja Mkuu wa The Guardian Ltd, Jackson Paul akimkaribisha Balozi wa China nchini, Chen Mingjian, kutembelea kampuni hiyo jijini Dar es Salaam jana.

Balozi wa China akisalimiana na Meneja wa Teknolojia ya Habari, Allan Mshana.

Mhariri Mtendaji wa gazeti Nipashe, Beatrice Bandawe, akitambulishwa kwa Balozi wa China nchini, Chen Mingjian.

Balozi wa China akiangalia namna mchakato wa uchapaji wa magazeti una vyofanywa wakati alipotembelea kiwanda cha uchapaji cha The Guardian Ltd Mikocheni jijini Dar es Salaam jana.

Uongozi wa Kampuni ya The Guardian Ltd ukiwa katika mazungumzo na Balozi huyo baada ya kutembelea kampuni hiyo jana.

Naibu Meneja Mkuu, Jackson Paul (katikati) na Mhariri Mtendaji wa gazeti The Guardian, Wallace Mauggo (kushoto), wakipokea zawadi ya Heri ya Mwaka Mpya kutoka kwa Balozi wa China nchini, Chen Mingjian, jana. **PICHA: MIRAJI MSALA**

HABARI KITAIFA

Wapandishwa kizimbani kwa mashtaka 68 kusababishia TRA hasara ya bilioni 2.1/-

Na Grace Gurisha

VIJANA sita wamepandishwa kizimbani katika Mahakama ya Hakimu Mkazi Kinondoni, Dar es Salaam na kusomewa mashtaka 68 yakiwamo ya kufanya udanganyifu kwenye mashine za kielektroniki (EFD), hivyo kuisababishia Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) hasara ya Sh. bilioni 2.1.

Vijana hao ni mfanyakishara Stanslaus Mushi (27) mkazi wa Malamba Mawili,

Nemence Mushi (29), Rose Nanga (33), Mhasibwa wa Soko Mkazi wa Kimara B,

Hussein Mlezi (37), Fundi wa Kompyuta Mkazi wa Mbagalaa Kuu, Edwin Mark (22) Mkazi wa Yombo Vituka na Salim Salehe (45) Mchoraji.

Mashtaka wanayokabiliwa nayo ni kutumia mashine za EFD kwa namna ambayo inapotosha mfumo na kamishna (64) kuisababishia TRA hasara (moja) na kupata usajili wa Namba ya Utambulisho ya Mlipakodi (TIN) na usajili wa Kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) kwa njia ya uongo.

Wakili wa Serikali Mwandamizi, Daisy Makakala, akisaidiana na Auni Chilamula, walivwasomea washtakiwa hao mashtaka yao mbele ya Hakimu Mkazi Mkuu, Radhamani Rugemalira, na hawakuruhusiwa kujibu chochote.

Washtakiwa hao katika kosa la kwanza hadi la 64 wanadaiwa kutenda kati ya Novemba Mosi na Novemba 30, 2024. Wanatuhumi kufanya udanganyifu katika mashine ya EFD kwa lengo la kuupotosha mfumo na kamishna, mashine hiyo mali ya Hadija Songea ikionesha kufanya mauzo na kutoa risiti mbalimbali.

Ildaiwa kuwa katika shtaka la 65 na 66 linawakabili Mushi, Nanga na Salehe ambaa wanadaiwa kupata TIN yenye jina la Hadija Songea kwa njia ya uongo. Wanadaiwa kufanya kosa hilo kati ya Juni Mosi na Juni 30, 2024.

Shtaka la 67, linawakabili mshtakiwa Mushi na Nanga ambaa wanadaiwa kufanya udanganyifu kwa kusajili mashine ya EFD kwa jina la Hadija Songea kati ya Juni Mosi na Juni 30, 2024.

Ildaiwa kwamba katika shtaka la 68, kati ya Novemba Mosi na Novemba 30, 2024 ndani ya mkoani wa Dar es Salaam, washtakiwa walivwasomea mashtaka TRA hasara ya Sh. 2,160,310,567.51 kutohata na makosa ambayo wameyatenda ya matumizi ya uongo ya mashine ya EFD.

Baada ya kusomewa mashtaka yao, Hakimu Rugemalira aliwaeleza kwamba mahakama hiyo haina mamlaka ya kusikiliza kesi hiyo, hivyo hawatakiwi kujibu chochote kuhusu mashtaka hayo. Kesi hiyo imeahirishwa hadi Januari 20, 2025.

Aliyetangaza kuuza mtoto Mwanza ashikiliwa na polisi

Na Neema Emmanuel,
MWANZA

JESHI la Polisi mkoani Mwanza linamshikilia John Isaya (21), dereva bajaji na mkazi wa Mtaa wa Bukala, wilayani Sengerema kwa tuhuma za kutengeneza na kusambaza picha mjongoe katika mtandao wa kijamii wa Tik Tok, akitangaza kuwa anauza mtoto wake aliyekuwa amembeba kwa mbeleko kwa Sh. milioni 1.6.

Taarifa ya kukamatwa kwa Isaya ilitolewa juzi na Kamanda wa Polisi mkoani hapa, DCP Wilbrod Mutafungwa wakati anazungumza na vyombo vya habari na kutaja kitendo hicho kuwa ni kinyume cha sheria na ni ukatili kwa mtoto huyo.

Kamanda Mutafungwa alisema kukamatwa kwa mtuhumiwa huyo kumetokana na taarifa iliyotolewa na Msemaji wa Jeshi hilo Makao Makuu Dodoma, DCP David Misime.

Alisema kuwa taarifa ya DCP Misime ilielekeza mtu huyo atafutwe na akamatwe ili awajibike kisheria kwa kitendo ali-

chokifanya Januari 4, 2025 kili-chotweza utu na kukiuka haki ya mtoto huyo.

DCP Mutafungwa alisema kufuatia mahojiano yaliyofanyika dhidi ya mtuhumiwa huyo, chanzo cha tukio hilo ni kutafuta umaarufu kupitia mitandao ya kijamii.

"Tunawakumbusha wananchi kuendelea kufichua vitendo vya kihalifu na waendelee kuivilaani na kuvikemea vitendo vya ukatili wa aina zote kwani vinaweza kusababisha madhara kwa watoto na vinadhalilisha na kushushia thamani utu wao," alisema Kamanda Mutafungwa.

Akikemea tukio la maudhui ya kuuza mtoto juzi, Waziri wa Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wanawake na Makundi Maalumu, Dk. Dorothy Gwajima, aliwataka waandaaji maudhui mtandao kuzingatia weledi ili kuepuka uvunjifu wa maadili ya kijamii.

"Jamii ya watanzania inastihili kujipambanua kwa heshima na kuheshimu makundi ya rika zote yanayofanya shughuli

mbalimbali za haki mitandaoni, yanastahili heshima na staha," alisema Dk. Gwajima.

Katika hatua nyingine, Kamanda Mutafungwa alisema jeshi hilo linamshikilia Doto Sita (32), fundi ujenzi na mkazi wa Kishiri, jijini Mwanza kwa tuhuma za kumnajisi na kumlawitti mtoto wake wa kambo mwenye umri wa mwaka mmemo na nusu hadi kumsababishia umauti.

Kamanda Mutafungwa alisema mtuhumiwa huyo ana-daiwa kutenda ukatili dhidi ya mtoto huyo mara kwa mara huku mama mzazi wa mtoto huyo, akiwa anajua kilichokua kinaendelea lakin hakutoa taarifa mpaka wasamalia wema walipotoa taarifa hiyo kwa polisi.

"Raia wema walitoa taarifa hiyo polisi kupitia dawati la jinsia na watoto ambaa walifika haraka eneo la tukio na kumkuta mtuhumiwa akishirikiana na mke wake Aneth Mhano (23) kufanya jitihada za kumpeleka hospitalini mtoto huyo ili apatiwe tiba ambako hata hivyo

alifariki dunia wakati akiendelea na matibabu," alisema Kamanda Mutafungwa.

Alisema kuwa walifika Kituo cha Afya Usumau am-bako walielekezwa kumpeleka mtoto huyo katika zahanati ya serikali Igoma, wakiwa katika harakati za matibabu katika zahanati ya Igoma, mtoto huyo alifariki dunia.

Alisema kuwa mbali na kumkata mtuhumiwa huyo, pia wanamshikilia na kuendelea kumhoji mama mzazi wa mtoto huyo kwa kutotoa taarifa kwa Jeshi la Polisi au kwa jirani zake juu ya ukatili aliokuwa anafanyiwa mtoto ili hatua za kisheria zichukuliwe.

Alisema tayari mwili wa mtoto umefanyiwa uchunguzi wa kitabibu na kisha kukabidhiwa kwa baba yake mzazi, Emmanuel Daudi (28) na ndugu wengine kwa ajili ya mazishi na kuwa uchuguzi wa tukio hilo unaendelea na hatua za kisheria zitachukuliwa kwa yeoyote atakayebainika kuhusika katika kutekeleza ukatili huo ambaa umesababishia kifo.

Waziri wa Fedha, Dk. Mwigulu Nchomba, akizungumza wakati akifungua Mkutano wa Tathmini ya Utendaji Kazi wa Nusu Mwaka 2024/25 wa Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA), katika ukumbi wa Kimataifa wa Mikutano Arusha (AICO) jijini Arusha juu.
PICHA: WIZARA YA FEDHA

Anayedaiwa kuchoma nyumba na kuua watu wanne Tanga, akamatwa Mwanza

Na Mwandishi Wetu

JESHI la Polisi Mkoani wa Tanga linamshikilia Mwita Cha Cha kwa tuhuma za kuchoma nyumba Desemba 30, mwaka jana na kusababisha vifo vya mama na wanawe watatu katika kijiji cha Manga, wilayani Handeni.

Mwita anadaiwa kutekeleza mauaji hayo ya kikatili kuto-kana na madai kuwa familia ya marehemu Pili Saguge, mama wa watoto watatu, ilimpwa sumu mwanawe na kumsababishia kifo.

Taarifa iliyotolewa na Ka-

manda wa Polisi wa Mkoani humo akiwa na vitu ambavyo vina-yvoda kufanya kuita baada ya nyumba ya wananchi kuvunjwa Desemba 16 mwaka jana katika eneo la Uzunguni Kange.

"Mwita alikamatwa akiwa amejificha jijini Mwanza, na hatua za kisheria zinaendelea kuchukuliwa dhidi yake," alisema Mchunguza.

SHANGA ZA WIZI

Alisema kuwa jeshi hilo pia mnamo Januari 6 mwaka huu, saa nane mchana lilimkamata Hamisi Rashidi (21), mkazi wa

Majani Mapana, mkoani humo akiwa na vitu ambavyo vina-yvoda kufanya kuita baada ya nyumba ya wananchi kuvunjwa Desemba 16 mwaka jana katika eneo la Uzunguni Kange.

Alitaja vitu hivyo kuwa ni bastola moja aina ya Kevin-ZVI yenye namba H06403, magazine mbili za bastola bila risasi, Laptop mbili aina ya MacBook Air na MacBook Pro, saa sita za mkononi, sime moja, nyundo moja, nondo moja, miwani, funguo mbili, boksi tupu la simu, shanga moja ya kiunoni na sabuni tatu za kuogea ambavyo ni mionganoni vya vitu vil-

vyoibwa siku ya tukio.

"Uchunguzi unaendelea ili hatua zingine za kisheria ziweze kuchukuliwa dhidi yake. Jeshi la Polisi Mkoani wa Tanga linaendelea kusisitiza umuhimu wa ushirikiano katika wananchi na vyombo vya usalama kwa kutoa taarifa za uhalifu na wahalifu kupitia njia rasmi za mawasiliano.

Alisema jeshi hilo linawhimiza wananchi kuacha tabia ya kuficha wahalifu au kuwapa hifadhi kwa kuwa hatua kali za kisheria zitachukuliwa dhidi ya watakaobainika kusaidia wa halifu.

Malumbano, matusi ndani ya CHADEMA yana athari mbaya

CHAMA cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA) kiko katika maandalizi ya mwisho ya uchaguzi mkuu ngazi ya taifa. Uchaguzi huo unatarajia kuwapata viongozi wakuu na wale wa mbaraza ya vijana (CHAVITA), Wanawake (BAWACHA) na Wazee (BAZECHA).

Hivi sasa wanaowania nafasi hizo wako katika kampeni za mwisho kushawishi wajumbe kuwachagua ili wawaongoze wanachama na wafuasi wa chama hicho kikuu cha upinzani nchini. Pamoja na mambo hayo kuendelea, mvutano mkubwa unaonekana katika nafasi ya mwenyekiti baada ya mwanasiasa machachari, mwanaharakati na Makamu Mwenyekiti wa CHADEMA, Tundu Lisuu, kutangaza rasmi na kuchukua formu kuwania nafasi ya mwenyekiti inayoshikiliwa kwa sasa na Freeman Mbewe.

Kujitekeza rasmi kwa Lissu kuwania nafasi hiyo kumeongeza joto na vuguvugu la uchaguzi huo kuwa kubwa hata kusababisha mgawanyiko mionganoni mwa wajumbe na viongozi waandamizi wa chama. Wako walitangaza waziwazi kuwa wanamwanga mkono Lissu huko wengine wakisema wanasmama na Mbewe katika kinyang'anyiro hicho.

Tangu vigogo hao kuchukua formu na kuzirejesha, kumekuwa na mgawanyiko mkubwa mionganoni mwa viongozi, wanachama na wafuasi na kuwapo kwa kambi mbili za waziwazi. Pamoja na kuwapo kwa mpasuko huo mionganoni mwa wanachama, viongozi na wafuasi, pia kumekuwa na kauli na maneno yenye viashiria vya kuki mega chama katika makundi mawili.

Kila upande umekuwa ukijaribu kutupa maneno ya kejeli dhidi ya upande mwingine. Kambi ya Mbewe, baadhi ya wafuasi wamekuwa wakitoa maneno kama Lissu mropokaji, ana uroho wa madaraka na ametumwa kukivuruga chama kwa maana ya kwamba ni kibaraka wa serikali na chama tawala.

Upande wa Lissu nao umekuwa na kauli kadhaa kwamba Mbewe anataka kuwa sultani, hana jipya (kwa maana hana mawazo mapya katika uongozi na maendeleo ya chama), mabadiliko ni lazima na pia lazima kuwe na ukomo wa uongozi. Wafuasi wa kambi hiyo wanaaminii kwamba Lissu ndiye atakayeleta mabadiliko ndani ya chama hicho, hivyo ni wakati wa Mbewe kuka pembeni.

Kwa ujumla, meneno hayo na kejeli ambavyo havina ishara njema ndani ya chama hicho kilichojijengea umaarufu katika medani ya siasa hasa katika mfumo wa vyama vingi. Ni dhahiri kwamba kwa wachambuzi na wafuatiliaji wa masuala ya siasa, huenda kauli, mivutano na kejeli hizo, yakakisambaratisha chama kama hali itaendelea kuwa hivyo.

Mwanasiasa na Rais wa Awamu ya Nne, Dk. Jakaya Kikwete, ali-wahi kusema katika siasa hakuna adui wa kudumu waka rafiki wa kudumu. Kwa mantiki hiyo, ni vyema wanasiisa na wafuasi wa kambi hizo mbili zinazovutana wakatambua kuwa kuna maisha baada ya siasa, hivyo waache kutukanana, kukashifiana na kukejeliana.

Mivutano na kutofautiana kwa hoja ndani ya vyama vya siasa na serikali hata katika jamii havina budi kuwapo lakini si kwa kutengeneza maneno ya uhasama na uadui. Uchaguzi ndani ya CHADEMA utapita lazima maisha yataendelea kuwapo, hivyo si vyema kutengeneza uadui katika muda mfupi kama wahenga wasemavyo usiache mbachao kwa msala upitao.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:

THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji : Beatrice Bandawe

Meneja Usambazaji na Masoko: Dennis Ntaita, 0713 578 284

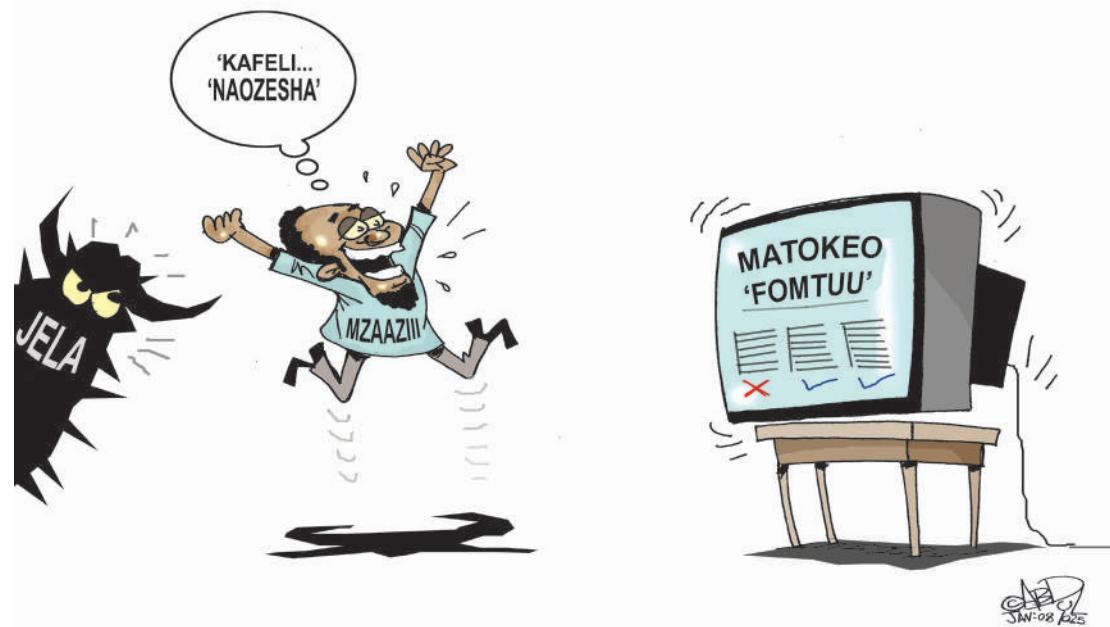
Mapokezi: 0745 700710

Matangazo: 0677 020 701

Baruaapepe: advertise@guardian.co.tz

www.ippmedia.com

www.epaper.ippmedia.com

Muungwana Lazima Nilonge

TLP imalize figisu kuna uchaguzi

Sabato Kasika

NI zaidi ya miaka 2.5 tangu fanyika Desemba 28, mwaka huo, wa Chama cha Tanzania Labour Party (TLP), Augustine Mrema, afariki dunia.

Lakini ni kama chama hicho kimeshindwa kupata mrithi wa nafasi hiyo, kutoptana na ukaendelea kumgogoro wa kiuongozi unaofukuta.

Ndipo tunapojuiliza itakuwaje wakati uchaguzi mkuu unakaribia? Chama hiki kitashiriki au mambo ni yale yale?

Mrema alifariki dunia mwishoni mwa Agosti mwaka 2022, lakini hadi sasa viongozi wamegawanyika makundi mawili wakiwamo wale anbaa wanataka uchaguzi ufanyike na wengine wakipinga.

Picha yenye iko hivi; baada ya kifo cha Mrema, Sekreterieti ya TLP ilimchagua mwenyekiti TLP Zanzibar Hamad Mukadam, kuwa Kaimu Mwenyekiti wa TLP Taifa.

Mukadam alichaguliwa ili ashikilie nafasi hiyo kwa muda wakati chama kikiendelea na mchakato wa kufanya uchaguzi wa mwenyekiti wa chama taifa. Lakini hadi leo ni danadana na huku viongozi wakitsihiana.

Makundi yanayopingana ndani ya chama hicho ni lile linaloongozwa na makamu Mwenyekiti wa Taifa, Dominatha Rwechungura na la Katibu Mkoo Richard Lyimo, linalopanga kufanyika kwa uchaguzi.

Figisu zilianzia hapa, mara ya kwanza, chama kilipanga kufanya uchaguzi Januari 8 mwaka 2023, ukaahirishwa hadi Machi 6, 2023, lakini ukapiga danadana hadi Mei mosi mwaka huo ukakwama tena.

Baadaye ukapangwa kuu-

Ndipo tunapojuiliza itakuwaje wakati uchaguzi mkuu unakaribia? Chama hiki kitashiriki au mambo ni yale yale?

kiweze kuendelea kufanya shughuli za kisiasa.

Ninaamini katika mazingira ya sasa, si rahisi chama kushiriki uchaguzi au kuzunguka nchi nzima kujii marisha wakati viongozi hawashiriki-ani na wanazui ana ku-ingia ofisi kwa sababu ya mgogoro wa kiuon-gozi.

Julai mwaka jana, Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa ilikaririwa na vyombo vya habari akitaka vyama hivyo kuepuka migogoro inayojitekeza kwa kuwa inaweza kuleta misfarakanu katika taifa.

Akakumbusha kuwa vyama vya siasa ni taasisi, hivyo vina-paswa kusajiliwa na kutenda majukumu yanayotambulika kidemokrasia na kuachana na vurugu zinazosababisha vyama hivyo kuwa na mpasuko.

Kwa kuwa ofisi yake inatambua athari za migogoro katika vyama, ni vyema ikaingilia huo wa TLP ambao sasa una zaidi ya miaka miwili bila kupatiwa ufumbuzi na kusababisha chama kukosa mwenyekiti wa taifa.

Uhai wa chama ni wanachama. Sidhani kwa mgogoro wa kiuongozi unaoendelea TLP chama hicho kinawezza kuwa na wanachama hai na majasi wanaoweza kusimama na kushindana kwenye uchaguzi mkuu mwaka huu.

Ipo haja ya ofisi hiyo ya msajili, wana TLP na wadau wapenda demokrasia kulinusuru ili jahazi lisiendelee kuzama na kuleta upweke kwenye harakati za siasa za vyama vingi.

HABARI KITAIFA

Bwana harus anayedaiwa kujiteka apanda tena kortini

Na Grace Gurisha

BWANA harus, Vicent Massawe (36) aliyedaiwa kujiteka mwe-nyewe amepanda kizimbani kwa mara ya pili katika kesi ya wizi wa gari alilopewa kwa ajili ya kutumia kwenye harusi yake na upande wa mashtaka umedai upelelezi bado haujakamilika.

Massawe alifika jana mbele ya Hakimu Nyaki wa Mkuu Beda Nyaki wa Mahakama ya Hakimu Nyaki Kisutu, Dar es Salaam akitokea nyumbani baada ya kutimiza masharti ya dhamana ya kuwa na wadhamini wawili na kuwasilisha mali isiyohamishika yenye thamani ya Shilingi milioni tisa.

Wakili wa Serikali Aron Titus, alidai kuwa kesi hiyo imeitwa kwa ajili ya kutajwa na upelelezi bado haujakamilika na kuomba tarehe nyiningine ya kutajwa kwa shauri hilo.

Hakimu Nyaki alahirisha kesi hiyo hadi Februari 12, 2025 kwa kutajwa. Ildiwa kuwa Massawe ni mfanya-biashara na mkazi wa Kigamboni, katika shtaka la kwanza anatuhumiwa kuiba kama wakala. Inadaiwa Novemba 15, 2024 akiwa eneo la Kigamboni, Mkoa wa Dar es Salaam, alibya gari hilo alilopewa na Silvester Beda kwa jili ya kulitumia kwenye harusi yake.

Inadaiwa gari hilo alilioazimwa alitakiwa Kulirudhia, lakini hakufanya hivyo, thamani yake ni Sh. milioni 15 mali ya Beda.

Katika shtaka la pili, Massawe siku hiyo hiyo na eneo hilo anatuhumiwa kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu Shilingi milioni tatu kutoka kwa Beda akiahidi kwamba atarudi-sha huku akijua si kweli.

Baada ya kusomewa mashtaka hayo alikana kuhusika na tuhuma hizo.

Awali, Massawe alidai kuwa gari ambalo anatuhumiwa kuliiba namba T 642 EGU Toyota Ractis ni la kwake na kwamba nyaraka zote anazo na kuiomba mahakama gari hilo liletwe mahakamani kama dhamana yake.

"Gari hili lilitotjawi kwamba ni-meliiba si kweli, gari ni langu, lakini taarifa iliyotolewa na kusambaa inadai gari sio langu, naomba gari liletwe kama dhamana yangu hapa mahakamani," alidai Massawe.

Aliendelea kudai kwamba katika suala la dhamna hilo atalitimiza kwa sababu mali isiyohamishika yenye thamani ya Shilingi milioni tisa ipo.

"Polisi walichelewa kunipa taarifa kuwa wananileta mahakamani, nikachelewa kutoa taarifa, lakini nimeshamwambia mke wangu yupo njiani anakuja hapa," alidai Massawe. "Bahati mbaya nilishatoa masharti ya dhamana kwamba mali isiyohamishika hiyo unawenza ukaitumia kama kielelezo," alisema Hakimu Nyaki.

Hakimu Nyaki alimweleza mshtaka-ili awe nje kwa dhamana ana-takiwa awe na wadhamini wawili wenye vitambulisho vya NIDA watakosaini bondi ya Shilingi milioni tano na pia atatakiwa kuwasilisha mahakamani fedha taslimu au mali isiyohamishika yenye thamani ya Shilingi milioni tisa.

Wanafunzi wa Shule ya Sekondari Mema Asep Learning Centre iliyopo Kisarawe mkoani Pwani wakiwa katika mafunzo ya kutengeneza mafuta ya mgando yaliyotolewa na kampuni ya Matungullu's Product hivi karibuni, kwa lengo la kuwapa ujuzi wa kujiajiri wanapohitimu masomo yao. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Maabara ya kisasa madini kujengwa mkoani Dodoma

Na Valentine Oforo,
DODOMA

WAKALA wa Jiolojia Tanzania (GST) unatarajia kutekeleza mradhi mkubwa wa ujenzi wa maabara ya kitaifa ya kisasa ya madini jijini Dodoma.

Mradi unaotarajiwa kuanza kutekelezwa mapema mwezi ujao katika eneo la Kizota, ni sehemu ya jithada za GST za kuongeza ufanisi na tija ya sekta ya upimaji wa madini nchini.

Akizungumza na Nipashe jana jijini hapa, Mkurugenzi wa Huduma za Maabara wa GST, Notka Banteze, alisema maabara hiyo ya kisasa ya ghorofa moja itatumika kama kituo cha rufani cha kupokea sampuli za madini kutoka kan-

da zote nchini na nchi za jirani.

Alisema ujenzi wa maabara hiyo ya kisasa utajumuisha sehemu kuu mbili, ikiwemo ofisi za wataalamu, sehemu ya kemikali na petrolojia na madini pamoja na sehemu ya usindikaji wa madini.

"Maabara itakuwa na maabara zingine ndogo zitakazojikita na uchunguzi wa mambo mbalimbali zikiwamo maabara ya usindikaji wa madini, maabara ya jioteknolojia, maabara ya jiomeria, petrolojia na maabara ya mazingira ili kutoa huduma pana kwa wadau wa madini nchini," alisema.

Mbali na kuhudumia wadau wa madini wa ndani ya nchi, Banteze alibainisha kuwa maabara itajengwa kwa hadhi

ya juu ili kuhudumia wadau wa madini kutoka nchi jirani.

"Tanzania kupitia GST im-eidhinshwa na Shirika la Ithibati la Jumuia ya Maendeleo Kusini mwa Afrika (SADCAS) kama chanzo cha uhakika cha upimaji wa sampuli za madini, hali ambayo imekuwa ikiwuvatia wadau kutoka nchi mbalimbali kuleta sampuli zao za madini kwa ajili ya uchunguzi," alisema.

Alisema hadi kufikia Desemba, mwaka jana, GST ilipokea sampuli za madini kutoka nchi kadhaa zikiwemo Kenya, Uganda na Sudani.

"Uganda, kwa upande wao, wameleta maombi maalumu ya kushirikiana na GST katika swala zima la upimaji wa madini, hatua ambayo inathibiti-

sha namna ambayyo Tanzania, kupitia GST tumepiga hatua kubwa katika sekta ya upimaji madini," alisema.

Aliongeza kuwa serikali im-eendelea kuwekeza jithada na fedha za kutosha kuendeleza ufanisi wa shughuli za wakala, hali ambayo inashuhudia ufanisi mkubwa.

"Kwa sasa, tuko katika mukakati wa kitaifa wa kuhakikisha tunasogezza huduma zetu kwenye kanda zote zenye shughuli za madini hapa nchini," alisema.

Alisema ujenzi wa maabara ya Dodoma utakwenda sam-bamba na ujenzi wa maabara nyiningine katika miji ya Geita na Mbeya na maabara zingine zinatarajiwa kujengwa Lindi, Tanga na Mpanda.

KABWELA

FADHILI MOHAMED

HABARI KITAIFA

TCRA yaandaa Mpango Kitaifa wa Mawasiliano kwenye maafa

Na Mwandishi Wetu

MAMILAKA ya Mawasiliano Tanzania (TCRA), imean daa na kuchapisha Mpango wa Taifa wa Mawasiliano ya Dharura unaoainishia mambo muhimu ya kuzingatia wakati wa kuwasiliana katika kipindi cha maafa.

Mkurugenzi Mkuu wa TCRA, Dk. Jabiri Bakari, aliyasema hayo hivi karibuni, jijini Dar es Salaam, wakati akizungumza na waandishi kuhusu mpango huo.

Alisema mpango mkakati huo unakusudia kutambua uwezo unaohitajika kwa watoa huduma za dharura na namna ya kuwasiliana katika hatua zote za usimamizi wa maafa.

Alisema kuwa lengo ni kuhakikisha kuwapo utangamani wa upatikanaji wa huduma za mawasiliano wakati wa dharura.

Aidha, alisema unaku-

sudiwa kutambua uwezo wa watoa huduma za dharura ki-mawasiliano na pia vikwazo katika usambazaji mifumo ya mawasiliano.

Maafa ni tukio lisilotarajiwa linalosababisha uharibifu, maangamizi na mateso makubwa ya kibinadamu am-bayo yako nje ya uwezo wake. Kwa hali hii waathirika wanahitaji msaada wa nje ngazi ya kitaifa au kimaifa.

Mpango huo unatarajiwa kufanikisha mawasiliano wakati wa maafa kama mafuriko ya Rufiji na Hanang na kuperomoka kwa jengo la biashara Dar es Salaam ambako watu kadhaa walipoteza maisha.

Kwa mujibu wa Dk. Bakari, mpango huo unaelezea namna ya kudhibiti vihatarishi kwa kuimarisha mawasiliano kwenye hatua zote za shughuli za kiserikali, za umma, sekta binafsi na za jamii iliyoko kwenye vihatarishi

husika.

Vilevile, unasisitiza umuhimu wa kuchambua vihatarishi muhimu nya mi-undombinu ya teknolojia ya habari na mawasiliano (TE-HAMA).

"Miundombinu hii inaweza kuuharishi na maafa ya asili, mafuriko, kukumbwa na vim-bungua au shughuli za kibinadamu na hujuma," alisema.

Vihatarishi ni jambo au kitu chochote kinachowenza kwenda mrاما na kuleta athari hasi zinazowenza ku-sababisha maafa. Mpango wowote wa kudhibiti vihatarishi unatakiwa kuweka utaratibu wa kuvipunguza, kufanya maandalizi ya ku-kabiliana navyo vinapotokea na kurejesha hali ya awali," alisema.

TCRA itazingatia mahi-taji na kuharakisha utoaji wa leseni zitakazofanikisha usi-mamizi wa maafa na masuala ya dharura. Leseni hizo

ni pamoja na masafa, namba na idhini ya vifaa nya mawasi-liano vinavyoruhusiwa kutu-mika Tanzania," alifafanua Dk. Bakari.

Aidha, lengo ni kuhakikisha kwamba huduma zinazowezeshwa na miundombinu ya mawasiliano iliyothirisha na maafa zinarejeshwa ndani ya saa 24 na mpango huo unawataka wadau kufanya mafunzo ya mara kwa mara ya namna ya kushughulikia vikwazo nya mawasiliano wakati wa majanga na maafa.

Vilevile, wanatakiwa kuwa na utaratibu wa kutambua, kuchambua na kuchukua hatua kuimarisha njia za ma-wasiliano ili ziendelee kutu-mika wakati wa maafa.

Alisema TCRA inapitia mpango huo kila baada ya miaka mitatu na kuuboresha. Hatua hii itazingatia maendeleo ya teknolojia za mawasi-liano na uzoefu kwenye kusi-mamia maafa.

Zaidi ya vijana 100 waanzishiwa biashara

Na Ashton Balaigwa,

MOROGORO

VIJANA 104 waliokuwa kwe-nye hatari ya kuijingiza katika makundi hatarishi ya vitendo vi-sivyo faa kwenye jamii kuto-kana na kukosa shughuli za kufanya, wameanzishiwa biashara ya ku-waingizia kipato ili kuendesha maisha yao.

Baadhi ya biashara hizo ni pamoja na bucha za samaki, mabwawa ya kufugia samaki, ku-kaanga samaki na kuku pamoja

na kumiliki migahawa ya kuuza vyakula na vinywai nya aina mbalimbali.

Wanafuika hao wakiwamo wa kike na kiume wanatoka katika kata ya Mzumbe na Mlali, Wilaya ya Mvomero, mkoani Morogoro, wamewezeshwa na Shirika la Youth Power Organization (YPO) kwa kushirkiana na mradi wa Skills for Employment Tanzania (SET) unaotekelizwa na Shirika la Swisscontact Tanzania.

Mkurugenzi Mtendaji wa YPO, Charles Makongo, alise-

ma hayo wakati akihitimisha mradi huo uli-ofadhiliwa Ubaloz wa Uswi Tanzania kupidia Mradi wa Ufugaji Samaki na Ujasiriamali, unaendeshwa na shirika hilo.

Alisema mradi hou ulianza Machi, mwaka jana na kuwafikia vijana 170 kwa kuwapa mafunzo ya siku 32 yaliyokuwa pia yana mchujio aina mbalimbali ili kuwapa vijana sahihi kwaajili kuendesa biashara zao na kuijingizia kipato.

Mkurugenzi Makongo, alisema kundi hilo la vijana 104 wakiwamo wasichana na wavulana walionyesha jitihada mbalimbali na nidhamu za kutaka kufanikiwa kama vijana na kupatiwa vitende kazi.

Tumefanikiwa kuwa na vijana wanaomiliki mbawwa yao ya samaki na wanafuga kibashara, wapo vijana waliofungua mabu-cha yao ya samaki na tayari wameanza kuingiza pesa, wapo wanaofanya biashara ya kukaanga samaki na kuku pamoja na wengine wanamiliki migahawa ya kuuza chakula kwa kumtumia mboga ya samaki na kuku," alisema.

Ofisa Habari na Mawasiliano wa Shirika la la Swiss contact Tanzania, Masunga Isumbi, alisema mradi wa SET umelenga kuwafikia vijana wa kiume na kike ambaa walipata ujauzito kwenye umri mdogo kun-

zia miaka 15 hadi 24 kwa Mkoaa wa Morogoro na wilaya zake zote.

Alisema mradi huo umeshirikiana na Taasisi ya Youth Power Organization ambaa ulilenga kuwafikia vijana 170 wa ufadhili wa Ubaloz wa Uswi nchini Tanzania na kufanya kazi na Taasisi 13 za mkoaa huo.

Vijana walionufaika na mradi, Mohamed Said Abdallah alisema kupidia mradi huo umemwezesha kuwa na bwawa la kufugia samaki na kuheshimika mtaani kwa kuwa mwanzo walikuwa wakionekana kama vijana wasio na shughuli huku baadhi ya watu wakiwahusisha na vitendo visivyoza katika jamii.

Neema James, mnufaika mwininge wa mradi huo, alisema umewawezesha kufungua mgahawa wa ku-kuva vyakula huku kitoweo kikiwa samaki na kuku na kuijingizia kipato kwa siku, ambacho kinaendesha maisha yao tofauti na awali walikuwa mtaani bila shughuli za kufanya.

Akihitimisha mradi huo, Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Mvomero, Mwalimu Linno Mwageni, alisema vijana hao watapata fursa mbalimbali iliyomo kuanzishiwa vitalu nya vifaranga nya samaki pamoja kuperwa miche ya miti ya michikichi, karafuu na kakao, kwenye umri mdogo kun-

Huduma soko la Tandale kuwa saa 24

Na Pilly Kigome

KATIBU Tawala Mkoaa wa Dar es Salaam, Dk. Toba Nguvila, ametoa siku 14 kero zote zinazowakabili wafanyabiashara wa soko la Tan-dale zifanyiwe kazi na kukamilika ili lianzu kutoa huduma kwa saa 24.

Pia amemwagiza Katibu Tawala wa Wilaya ya Kinondoni na Mkuu wa Wilaya hiyo, wakae mezani na Mamlaka ya Udhibiti wa Usafiri wa Ardhi (LATRA) kuanza kwa rutu mpya ya mabasi ya abiria yatakayoingia sokoni hapo ili soko lifikiwe kwa urahisi hatimaye kuchochaea ongezeko la mapato kwa soko hilo.

"Leo (juzi) Jumatatu Januari 6, 2025 nataka hadi ikifika Ijumaa ya Januari 10, mniipe majibu mnia-mbie ruti hii itaanza lini sokoni hapa," alisema Dk. Nguvila wakati wa mwanzo mwa ziara yake ya ukaguzi wa miradi ya maendeleo katika halmashauri zote tano za mkoaa wa Dar es Salaam.

Alisema kutohana na uwerekaji mkubwa uliofanywa na serikali katika soko hilo kwa ajili ya ku-wezesha maendeleo kwa wananchi ni lazima kuendane na hadhi ya uwerekaji huo.

Pia alitaka kuwapo kwa uhitaji mkubwa wa huduma kwa watumi-aji wa soko hilo kwa kuwa bidhaa zingine zinaingia usiku huku baadhi ya wanunuzi wakitoka mbali, hivyo kulazimika kusubiri huduma asu-buhi jambo linalofanya kuwa kero kwa wateja na wadau.

Katibu Tawala pia aliagiza kutolewa kwa taa zilizowekwa sokoni hapa ambazo zimelalamikiwa kuwa hazina mwanga wa kutosha na ku-kekwe taa zingine kubwa zitakazo-kidhi mahitaji, kununuliwe jenereta kubwa litakalohudumu na kukidhi wafanyabiashara wote sokoni hapa saa 24 hata kama umeme utakatika.

Agizo lingine alilotoa ni kununuli-we pampu ya kuvuta maji kuon-doa kero iliyopo kwa kukosekana kwa maji sokoni hapo na kuondoa maji yanayoingia katika baadhi ya vizimba mvua inaponyesha.

Mweka Hazina Manispaa Kinondoni, Onesmo Mwonga, alisema soko hilo likikamilika kama ipasavyo, litaingiza mapato ya Sh. milion 2.5 kwa siku.

Baadhi ya wafanyabiashara hao walilalamikia mwanga hafifu, ukosefu wa barabara kuingia kwa magari na kuingiliwa na maji inye-shapo mvua hali inayofanya kuwa kero kwa jengo hilo jipya pamoja na ukosefu wa vyoo ghorofa ya chini.

Katika ziara hiyo, Dk. Nguvila alikagua Kituo cha Afya Kinondoni ambacho kimekamilika na kuanza kutoa huduma za mama na mtoto, maabaraa, wagonjwa wa nje na meno. Hadi sasa kituo hicho kina watumishi 32 na kuwa na upungufu wa watumishi 20 ambaa tayari kibali cha kutoa ajira kimeshatoka.

Pia alikagua mradi wa jengo jipya la Manispaa ya Kinondoni ambalo ujenzi wake umekamilika kwa asil-imia 98, hivyo kuagiza mkurugenzi na meya wahamie mara katika jengo hilo. Aliagiza pia idara zingine ambazo hajizahamia rasmi katika jengo, kufanya hivyo na waangalie jengo la zamani watalitumiae ili kuingiza mapato.

TANGAZO LA MKUTANO MKUU WA MWISHO WA WANAHISA WA KAMPUNI YA CONTAINER SPACE SOLUTIONS TANZANIA LIMITED

Cheti cha Usajili No. 118987

Sheria ya Makampuni, 2002 (Kifungu 334 (1))

Umma na wahuksika wanafanishwa kutakua na mukutano mkuu wa mwisho wa wanahisa wa kampuni CONTAINER SPACE SOLUTIONS TANZANIA LIMITED, yenye usajili namba 118987 kitakachofanya tarehe 25 Januari 2025 ofisiini kwa mfslisi saa 4:30 asubuhi ambapo mfslisi atatua hesabu ya kufungwa kwa hiari kwa kampuni.

Mfilisi LINDA ALLAN MWAMBETE

368 MSASANI ROAD
MIKUMI HOUSE
OYSTERBAY
P.O BOX 9673
DAR ES SALAAM
TANZANIA

Tarehe ya kuchaguliwa 13 NOVEMBA 2024

Amechaguliwa na WAMILIKI WA KAMPUNI

Tarehe: 24/12/2024

Jina: LINDA ALLAN MWAMBETE

1189873302

HABARI KASKAZINI

'Wanaotorosha korosho nje ya nchi wahujumu uchumi'

Na Oscar Assenga, TANGA

BODI ya Korosho Tanzania (CBT) Mkoa wa Tanga inatarajia kuwachukulia hatua wakulima watakanamatwa kwa tuhuma ya kuchepusha zao hilo na kuzaa nje ya nchi kinyemela kwa kosa la uhujumu uchumi.

Meneja wa CBT, Mkoa wa Tanga, Atufig-wege Mwakyagi, alitoa kauli hiyo jana katika mahojiano yake maalum na Nipashe.

"Tutashughulika nao wanahujumu zao hili kwa sababu korosho ni zao la kimkakati la kitaifa, serikali inawekeza juhudii kubwa ili kuongeza uzalishaji lengo kuwanufisha wakulima na taifa," alisema Mwakyagi na kuongeza:

"Hao dawa yao iko jikoni. Hatutawafumbia macho tutakapo wabaini watakanamatwa na kupelekwa kwenye vyombo vya sheria ili kudhibiti hali hiyo inayochangia kurudisha nyuma jitihada za serikali."

Alisema juhudii zinafanya kudhibiti utoroshwaji wa korosho mkoani hapa katika mpaka wa Tanzania na Kenya.

Kuhusu mnada, Mwakyagi, alisema unatarajia kuanza mwezi huu baada ya wakulima kupeleka korosho zao kwenye vyama vya msingi kisha ghalani.

Alisema mkoaa huo na bodi, wanashirikiana na vyama vikuu vya zao la korosho, Ofisi ya Mkuu wa Mkoa na Mrajisi wa Mkoa ili kujua taratibu za kutangaza mnada huo.

Alisema kinachokifanya kwa sasa ni kuhamasisha wakulima kuendelea kupeleka korosho kwenye vyama hivyo na baadaye ghalaa kuu.

Kuhusu wakulima kupeleka korosho isiyokuwa na ubora alisema, "Korosho zipo kwenye madaraja mawili; la kwanza na la pili.

"Tunasisitiza wakulima wazingatie ubora kwa sababu tofauti na ubora korosho haziwezi kupaata bei nzuri," alisema Mwakyagi

"Hao dawa yao iko jikoni. Hatutawafumbia macho tutakapo wabaini watakanamatwa na kupelekwa kwenye vyombo vya sheria ili kudhibiti hali hiyo inayochangia kurudisha nyuma jitihada za serikali."

Mtoto wa Kitanzania aandika historia Mlima Kilimanjaro

Na Godfrey Mushi, MOSHI

MVULANA wa Kitanzania, Anwaar Njiku (10), Mkazi wa Njirojiji Arusha ameandika historia ya kuwa mtoto mdogo zaidi wa kwanza kuwahi kufika kilele cha Uhuru cha Mlima Kilimanjaro.

Anwaar, alipanda mlima huo mrefu zaidi barani Afrika kwa siku nane, akitumia lango la Lemosho (Siha) na kuteremka lango la Mweka.

Akizungumza jana baada ya kutimiza ndoto hiyo, mvulana huyo alisema safari yake hiyo ilianza Desemba 29, mwaka jana na kuhitimisha Januari 5, mwa-

ka huu, majira ya saa 12 asubuhi. Kwa kawaida, safari ya kupanda Kilimanjaro humpitisha mpandaji katika kanda za hali ya hewa tofauti, kuanzia ile ya nchi za tropiki hadi arktiki.

Kilele cha Kibo chenye urefu wa mita 5,895, ndicho kivutio kikubwa kwa wagoni kutokana na kufunikwa na theluji.

Ni kivutio kikubwa cha watalii kutokana na mandhari yake ya kipekee, mifumo ya eco-diversity, na fursa za kupanda mlima.

Kilimanjaro unajivunia njia mbalimbali za kupanda, na vivutio vyake ni pamoja na barafu (glaciers) za Uhuru Peak, hifadhi ya wanyama, na misitu ya mvua.

Katika orodha ya milima mi-

kubwa duniani, Kilimanjaro unashika nafasi ya nne kwa urefu.

Katika Hifadhi ya Taifa ya Mlima Kilimanjaro (KINAPA), kuna njia sita za kupanda hadi kilele ni njia iliyo rahisi, na iliyo maarufu zaidi ni ile ya kuanzia lango la Marangu, ambako ndiyo makao makuu ya hifadhi.

Baba mzazi wa mvulana huyo, Athuman Njiku, alisema Anwaar, alipanda Mlima huo, akiongozana na watalii 10 kutoka nje ya nchi, kama sehemu ya kusherehekeea siku yake ya kuzaliwa.

Kwa mujibu wa Kanzidata ya KINAPA, Anwaar, ndiye mtoto mdogo zaidi wa Kitanzania kufika kwenye kilele hicho. Mlima huo una urefu wa mita 5,895

(19,341 feet) kutoka juu ya usawa wa bahari.

Anwaar, ameandika rekodi akijaribu kufuata njia iliyo-chongwa na msichana wa Kitanzania, Rawan Dakik (20), ambae naye alivunja rekodi ya kupanda kilele cha Mlima Everest Juni mwaka 2021.

Rawan, alipanda milima mikubwa sita duniani iliopo katika mabara sita katika saba; ambayo ni Kilimanjaro wenye urefu wa mita 5,895, Elbras uliopo Urusi (5,648), Aconcagua wa Argentina (6,961), Carstenz Pyramid wa Indonesia (4,884), Vinson Massif wa Antarctica (4,8920 na Mlima Everest wa Nepal (8,848).

Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji, Prof. Kitila Mkumbo, akimtawisha ndoo ya maji mama katika kata ya Arri iliopo Halmashauri ya Wilaya ya Babati, mkoani Manyara baada ya kuzindua mradi wa maji juzi, wenye thamani ya zaidi ya Sh. bilioni 2 uli-ofadiliwa na Shirika la Karimu Foundation ambao utahudumia zaidi ya wananchi 3,000. PICA: JALIWASON JASSON

Wananchi Arri waaga kero ya maji

Na Jaliwason Jasson,
BABATI

ZAIDI ya wakazi 3,000 wa Kata ya Arri wilayani hapa Mkoaa wa Manyara wameanza kunufaika na mradi wa maji uliojengwa na Shirika la Karim Foundation.

Jana, Mkurugenzi wa Shirika hilo, Shau Erro, alimweleza Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji, Profesa Kitila

Mkumbo kuwa tangu kusanifiwa na kujengwa kwa mradi huo hakuna mwananchi anayefuata maji umbali wa zaidi ya mita 400.

"Huu mradi tumetumia shilingi bilioni 2.482, wananchi wa Arri wamechangia shilingi milioni 128 kama nguvu kazi, ikiwemo kuchimba mitaro na shughuli nyingine za ujenzi," alisema Erro.

Meneja wa Wakala wa Maji

na Usafi wa Mazingira Vijiji (RUWASA), Mkoaa wa Manyara, James Kionaumela, alisema mradi huo umeongeza upatikanaji wa majisafi na salama wilayani hapa hadi kufikia asilimia 83.

Akizungumza baada ya kuzindua mradi huo, Waziri Mkumbo, aliwapongeza wahisani hao kwa upendo wao na jitihada za kuchangia maendeleo ya jamii.

Alisema dhamira ya serikali ni

kuhakikisha wanamtua mama ndoo kichwani, huku akisisitiza miradi kama hiyo, ni hatua kubwa kuelekea kufanikisha lengo hilo.

Akitoa shukrani kwa niaba ya wananchi, Mbunge wa Babati Vijiji na Naibu Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi, Daniel Sillo, aliwashukuru wahisani na serikali kwa kuhakikisha wanapata huduma bora za maji.

HABARI KANDA YA ZIWA

Serikali yaagiza maboresho ufundishaji sayansi, hisabati

Na Restuta Damian,
KAGERA

SERIKALI imewaagiza walimu wa hisabati, sayansi na Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) kufanya maboresho katika ufundishaji ili kuiuwa kwango cha ufaulu wa masomo hayo kwa wanafunzi nchini.

Agizo hilo limetolewa juzi na Mratibu wa Mradi wa Kuboresha Ubora wa Elimu ya Sekondari (SQUIP) wa Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Richard Makota wakati akizungumza na walimu zaidi ya 1,000 wan-

oshiriki mafunzo ya kubadili ufundishaji wa masomo hayo nchini.

Makota, alisema ili ku-hakikisha wanafunzi wanapenda masomo hayo na kuyafaulu, lazima walimu wabadili utaratibu wa ku-fundisha na kuja na mbinu mbadala ili kuwajengea zaidi ufahamu.

"Kwa jinsi tunavyokimbia na maendeleo ya teknolojia nchini, tunahitaji kuacha mfumo wa ufundishaji uliozoleka na kuja na mbinu mbadala ili kuwa na matokeo chanya," alisema Makota.

Alisema kupitia mafunzo hayo, serikali inatarajia walimu hao kurejea shulen na

kufanya mabadiliko kwa kutengeneza vipindi ya ku-wawezesha wanafunzi ku-fanya vizuri katika masomo hayo na mitihani yao.

Makota, alisema wanatarajia kufanyika mambo makubwa matatu ambayo ni kuongeza ufaulu wa wanafunzi wa sayansi, kupata wataalamu wengi kusaidia kuinua teknolojia nchini na masomo hayo kuwa idadi kubwa ya wanafunzi.

Mwenyekiti wa Wawezeshaji, Winchlaus Bilige, alisema walimu wa sayansi wana jukumu la kuwasaidia wanafunzi wa masomo hayo kwa kutumia mbinu walizopewa kwenye mafunzo hayo.

Bilige, alisema matarajio ya TAMISEMI kwa kutumia mafunzo hayo, ufaulu wa masomo hayo kufikia asilimia 50 kwa 50 kwa wanafunzi wa kike na kieme nchini.

Alisema ili kufikia azma hiyo ni lazima mwali muakubali kubadilika katika uandaaji wa vipindi vyake.

Ofisa Elimu Mko wa Kagera, Marco Kigola, alisema ufaulu wa wanafunzi kwa kidato cha nne, pili, darasa la saba na nne mwaka juzi ulifiki asilimia 100.

Kigola alifanua kuwa kidato cha nne wanafunzi wali-faulu kwa asilimia 82, cha pili 79, darasa la saba 70 na la nne 84.

Mkandarasi wa ujenzi wa mradi wa barabara wa uboreshaji wa miundombinu ya miji Tanzania (TACTIC) katika Halmashauri ya Manispaa ya Kahama mkoani Shinyanga, akiendelea na ujenzi wa mitaro ili kuzuia maji kutuma na kuingia katika makazi ya wananchi na kusababisha mafuriko katika mtaa wa Nyasubi jana. **PICHA: SHABAN NJIA**

Ugawaji vyandarua kuanza Jan. 16 Shy

Na Marco Maduhu, SHINYANGA

VYANDARUA vyenye dawa milioni 1.5 vinataraajiwa kusambazwa kwa wakazi mkoani hapa kukabiliana na ugonjwa wa malaria Januari 16, mwaka huu.

Hayo yalisemwa juzi na Ofisa Mwandamizi wa Wizara ya Afya, Peter Gitanya wakati akizungumza na waandishi wa habari mjini hapa.

Gitanya, alisema vyandarua hivyo vinasambazwa kupitia Mpango wa Taifa wa Kudhibiti Malaria (NMCP), ikiwa ni kampeni ya taifa ya kuto-komeza ugonjwa huo nchini ifi-ko mwaka 2030.

"Mko wa Shinyanga vyandarua milioni 1.5 vitasambazwa na kaya zote zitafikiwa, kwa sasa tupo kwe-nye uandikishaji kaya kwa kaya, na chandarua kimoka watapewa watu wawili wawili kwa kila Kaya," alise-ma Gitanya.

Alisema kaya ambayo haitaandik-ishwa kuanzia Januari 2 hadi 15, mwaka huu haitapewa chandarua ugawaji huo utakapoanza Januari, 16.

Aliwataka wakazi hao kuchukua hatua stahiki mpaka watakapopata kadi maalumu kwa ajili ya kupewa chandarua.

Kuhusu hali ya malaria nchini, alisema Shinyanga inashika nafasi ya nne kitaifa kuwa na kiwango cha juu kwa asilimia 16.

Tabora nafasi ya kwanza kwa asilimia 24, ya pili Mtwara 20, na ya tatu ni Kagera 18. Hali ya ugonjwa huo kitaifa ni asilimia nane.

Happines Nania kutoka Wizara ya Afya, alisema kwa mwananchi ambaye atapoteza kadi ambayo alipewa wakati akiandikishwa kwa ajili ya kupewa chandarua, anapaswa kwenda kituo husika ili apewa chandarua chake kwani taarifa zake zitakuwepo.

Kaimu Mganga Mkuu wa Mko wa Shinyanga, Faustine Mlyutu, ali-waomba waandishi wa habari kushiriki kikamilifu katika kampeni hiyo ya mapambano dhidi ya malaria.

"Tumieni kalamu zenu kuelimisha jamii juu ya matumizi sahihi ya vy-andarua vyenye dawa ili tuijenge Shinyanga isiyio na malaria," alisema Mlyutu.

Mwenyekiti wa Klabu ya Waandishi wa Habari Mko wa Shinyanga, Greyson Kakuru, alisema ushirikishwaji wa habari katika kampeni hiyo utasaidia kupeleka ujumbe sahihi kwa wananchi juu ya matumizi sahihi ya vyandarua hivyo vyenye dawa kukabiliana na malaria.

DC awataka wenyeviti mitaa kuacha ubaguzi

Na Ambrose Wantaigwa,
TARIME

MKUU wa Wilaya ya Tarime mkoani Mara, Edward Gowele amewataka viongozi wa serikali za mitaa na vijiji wilayani hapa kuacha ubaguzi na upendeleo wakati wa kututua kero za wananchi.

Gowele alitoa rai hiyo juzi wakati wa mafunzo elekezi ya utawala kwa viongozi hao baada ya kushinda katika uchaguzi wa

serikali za mitaa Novemba mwa-ka jana.

Alisema viongozi hao wana wajibu wa kusimamia utatuzi wa migogoro kwenye maeneo yao kwa njia za amani, endapo watashindwa wawasilishe katika vyombo yaa juu yaa sheria ili ku-pata suluhu

"Nendeni mkasimamie utatuzi wa migogoro maeneo yenu bila upendeleo wala uonevu na ku-hakikisha kila Mtanzania ana-pata huduma na haki zake kwa

wakati mahali popote alipo," ali-sisita Gowele.

Alivitaja vipaumbele yaa uta-waka katika wilaya hiyo kuwa ni pamoa na kuimarisha elimu kwa kuhalikisha watoto wote wanaostahili kuanza darasa la kwanzia, wanaandikishwa na ku-pelekwa shule na usimamizi wa utekelezaji wa miradi ya maen-deleo.

Mbunge wa Tarime Vijijini, Mwita Waitara aliwataka viongozi hao kuepuka matumizi

mabaya ya madaraka kwa kudai na kupokea rushwa na kuwahu-dumia wananchi bure.

"Msitumie mihuri ya ofisi zenu vibaya kwa kuwanyanya wa-nanchi wanyonge, toeni huduma kama watumishi wa watu huku mksimamia miradi ya maendeleo na kuleta maisha bora kwa wakazi wa maeneo yenu," alise-ma Waitara.

Baadhi ya viongozi hao, ak-iwemo, Mwenyekiti wa Kijiji cha Ng'ere, Chacha Amiri

alishauri halmashauri kuweka mikakati ya kuwalipa posho za mwezi kutoka mapato ya ndani ili kupunguza utegemezi kwa wananchi wakati wa kutekeleza majukumu yao.

"Viongozi wa vijiji na mitaa hawana malipo yanayoeleweka serikalini, wanatekeleza majukumu yao kwa kujitolea, tunashauri halmashauri itumie mapato ya ndani kuwalipa posho kila mwezi," alisema.

Ukurasa 13

**JOTO UCHAGUZI NDANI YA CHADEMA
NI MAKUNDI TIMU MBOWE, LISSU**

**MUHTASARI
DIRA 2050 (1)**

siasa

JUMATANO JANUARI 8, 2025

HABARI BORA NA KAMILIFU

Nipashe

BUNDI MVURUGA CHADEMA

Mchambuzi awasihi Lissu, Mbowa wasimkaribishe

- Ataka wauache munkari, wajadili

Na Sabato Kasika

CHADEMA inaendelea na mchakato wa kujiardaa na uchaguzi wa viongozi wa safu ya juu baadaye mwezi huu, lakini vita vya kuwania uongozi kati ya mwenyekiti na makamu wake wanaogombea nafasi moja, vinawaibua washauri wanawataka kupunguza kutuliza munkari.

Ni Januari 21 atakapochaguliwa Mwenyekiti Taifa na Makamu wake, wakati huu njia zote zikielekeea kwenye uchaguzi huo, wanachama na wafiasi wamegawanyika makundi mwili.

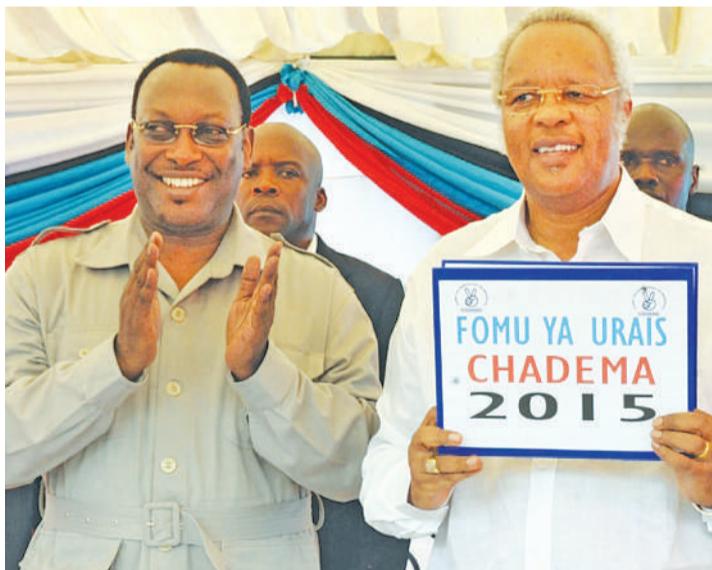
Ni walio upande wa Mwenyekiti wa sasa Freeman Mbowa na wale wanaomunga Makamu Mwenyekiti Tundu Lissu.

Hatua hiyo inatokea baada ya miamba hiyo miwili kuchukua fomu kuwania nafasi ya Mwenyekiti wa Taifa na kusababisha kuwapo kwa mgawanyiko huo.

Kuwapo mazingira hayo, mchambuzi wa siasa anayechipukia, Pawa Lufunga, anakuja na ushauri kwa chama hicho kwa lengo la kutaka kivuke salama kwenye uchaguzi ujao.

Pawa anashauri, ifanyike meza ya mazungumzo, wazee wa chama na washauri wa chama wakae nao kabla ya uchaguzi ili kuweka mambu sawa, kuwa na dira moja itakayosaidia kudhibiti makovu yanayoweza kujitekeza katika uchaguzi unaokuja.

"Lakini pia ni muhimu Lissu kuongozwa na hekima zaidi kwani yeze ni mgombea na si

Mwenyekiti wa CHADEMA, Freeman Mbowa akiwa na Mjumbe wa Kamati Kuu ya chama Edward Lowassa, (marehemu) baada ya kuchukua fomu ya kugombea urais 2015. Lowassa ni mionganini mwa vigogo maarufu Mbowa aliowavuta. **PICHA: MTANDAO.**

mshindi, hivyo huenda asishinde, ikitokea hajashinda maisha yake mbele ya viongozi aliowan-yoshea vidole ili aweze kuon-gozwa nao itamlazimu kuwa na hekima zaidi," anasema.

Anasema hekima isipotumika ataamua aidha kudai amehujumiwa na kutumia nguvu ya kitaaluma ya sheria kuwapeleka mahakamani ambako huenda kukawa na anguko kubwa la chama.

Mchambuzi huyo anaongeza kuwa hali hiyo huenda pia ikatumwa si tu kuangamiza chama

bali kumwangamiza yeze mwenyewe, kwa kuwa katika historia anabaki kuwa sehemu ya wakosoaji wakubwa wa serikali wanahofwa kusumbua watawala.

"Kwa maana hiyo, ninarudia tena kuwe na meza ya mazungumzo kumaliza changamoto iliyopo, lakini pia hekima inahitajika kwake na kwa wale anaow-anoyoshea vidole ndani ya chama chao ili kusaidia kukivusha kuanzia wakati huu hadi wa uchaguzi," anasema Pawa.

Mchambuzi huyo anasema hakuna wakati mbaya na wa ha-

kuwapo kwa hali kama hiyo itakayokinyong'onyeza na kukid-hoofisha.

NGUVU MBOWE, LISSU

Mchambuzi huyo anasema Mbowa na Lissu ndio wanasiwa wenyewe ushawishi zaidi katika chama hicho kwa sasa, tena ni viongozi wa juu zaidi wenyewe wafiasi wengi ndani na nje ya CHADEMA.

Anasema ushawishi wao unawafanya wote kuwa watu muhimu, na kwamba wanahitaji ndani ya chama, huku Lissu, akiendesha kampeni ngumu kwa ustahimilivu wa chama.

"Lakini wengi hasa wa mashabiki na wafiasi hawawezi kuliona hili kutoptana na umahiri wa Lissu katika kujenga hoja hasa za kukosoa, alianza kwa kukosoa chama chake, akiwa mmoja wa viongozi wa juu zaidi chamanini, amekuwa akiibuka hadharani kulalamika juu ya kutopturidhishwa na miendendo ya ndani ya chama," anasema mchambuzi.

Anaongeza kuwa hali inakwana ngumu zaidi pale Lissu anapospimama hadharani kuhojii na kukosoa usimamizi wa fedha za chama, na kwamba amekwenda mbali na kudai kuwa viongozi wenzake wanahongwa pesa huku akiwataja kwa majina baabdi yao.

"Kukataa hadharani kwa maridhiano ya chama hicho na serikali, kuwashutumu wenzake kwa majina kuwa wamehongwa na watu wa serikali, kuibua tuhuma za matumizi mabaya ya fedha za chama ni mambo yanayofanya Lissu asiposhinda uenyekiti na wale anaowatuhumu wakashinda itakuwa ngumu kwake kudumu chamanini," anasema.

Anaongeza kuwa uamuzi huo inawataka wanachama kuwa na hekima zaidi, kwa kuwa wanawenza kujikuta wanamuona kama mpinzani ndani yao anayevu nguo taasisi na wakaamua kumshughulikia kama muasi wa chama.

Anaonya kuwa hali hiyo inaweza kuzorotesha demokrasia yao na kuonyesha kuwa anashughulikia kwa kushindana na Mbowe.

Carter kuzikwa kesho, ameifanyia mengi Afrika

Marais Jimmy Carter (kushoto) na William Tolbert wa Liberia wakisalimiana na umati jijini Monrovia, Liberia Aprili, 1978.
PICHA: MTANDAO

NA CHRISTINA MWAKAN-GALE

KESHO ndiyo mazishi ya rais wa zamani wa Marekani, Jimmy Carter (100), aliyeacha historia ikiwamo kusaka na kupata amani kati ya Misri na Israeli akiweka mafanikio ya juu ya kidiplomasia, Mashariki ya Kati.

Kiongozi huyo alishinda Tuzo ya Amani ya Nobel mwaka 2002.

Maziko yake yatafanyika kesho nyumbani kwake kwenye bustani ambayo ni sehemu ya kituo cha Carter 'Jimmy Carter National Historical Park, huko Georgia, karibu na mahali alipozikwa mkewe Rosalynn Carter, aliyeifariki na miaka 77, aliyeaga dunia mwaka 2023.

Ni rais pekee ambaye amestaifu na kufariki dunia akiwa na umri wa miaka 100 nchini humo kulingana na historia ya marais wote waliongoza Marekani.

Kituo cha Carter, kilitangaza kifo chake Desemba 29, 2024, kilichotokea jijini Georgia.

Carter, alikuwa rais wa 39 akiongoza Marekani kutoka kwa

Gerald Ford wa Republican mwaka 1976, lakini akashindwa na Donald Regan mwaka 1980, akiwa ameongoza kwa muhula mmoja.

Mmoja wa watoto wake anamsifu akisema: "Baba yangu alikuwa shujaa, si kwangu tu bali kwa kila mtu anayeamini katika amani, haki za binadamu, upendo usio na ubinasi," anasema Chip Carter.

"Ndugu zangu, dada na mimi tulishiriki naye wote. Dunia ni familia yetu kwa sababu ya jinsi alivyoleta watu pamoja. Tunakushukuru kwa kuendelea kuheshimu kumbukumbu yake."

Anasema kutakuwa na sherehe za umma huko Atlanta na Washington, D.C na kuufuatiwa na maziko ya kifamilia huko Plains, Georgia.

Anakumbusha kuwa taasisi yake ya 'The Carter Center' imesaidia kuboresha maisha ya watu katika zaidi ya nchi 80 kwa kutatua migogoro, kuendeleza demokrasia, haki za binadamu na fursa za kiuchumi, kuzuia magonjwa na kuboresha huduma za afya ya akili.

“

"Ndugu zangu, dada na mimi tulishiriki naye wote. Dunia ni familia yetu kwa sababu ya jinsi alivyoleta watu pamoja. Tunakushukuru kwa kuendelea kuheshimu kumbukumbu yake."

Kituo hicho kilianzishwa mwaka 1982 na Carter na mkewe Rosalynn Carter, kwa ushirikiano na Chuo Kikuu cha Emory, ili kuendeleza amani na afya duniani.

Amehudumu kama rais kuanzia mwaka 1977 hadi 1981, kipindi ambacho kilikumbwa na migogoro ya kiuchumi na kidiplomasia.

Baada ya kuondoka Ikulu ya White House na viwango vya chini vya idhini, sifa yake ilirejeshwa kuitopia kazi ya kibinadamu ambayo ilimelitea ushindi wa Tuzo ya Amani ya Nobel.

JIMMY CARTER

Carter, ambaye kabla ya kuwa rais alikuwa Gavana wa Georgia, Luteni wa Jeshi la Wanamaji la Marekani na mkulima wa karanga alikuwa rais wa kwanza wa Marekani kufanya ziara ya kiserikali barani Afrika Kusini ya Jangwa la Sahara na kutangaza kumalizika kwa siku mbaya kwa Marekani.

Kushamiri kwa bara hilo ni mahali ambako urithi wa Carter kuhusu kazi za haki za binadamu bado zinaonekana

sana. Marais wa awali walionesha mtazamo hasi na kutojali Afrika.

Carter alihamasisha demokrasia kote katika bara hilo na alikaribia kufanikisha azma yake ya kuondoa minyoo ya Guinea, tatozo ambalo liliwaathiri mamilioni ya watu wa taifa hilo.

Waziri wa Afya wa Ethiopia anasema: "Rais Carter alifanya kazi kwa ajili ya binadamu wote bila ya kujali rangi, dini au hadhi." Ethiopia ina zaidi ya watu milioni 110, huku mtu mmoja akiripotiwa kuwa na aina ya minyoo ya Guinea mwaka 2023.

Jimmy Carter, aliingia madarakani akiahidi kuwa hata siku moja hatawadanganya watu wa Marekani.

Katika matokeo ya kashfa ya Watergate, mkulima huyo wa zamani wa karanga kutoka jimboni Georgia aliwasamehe waliokwepa rasimu ya Vietnam na kuwa kiongozi wa kwanza wa Marekani kuchukulia kwa uzito mabadi-liko ya tabia nchi.

Katika hatua ya kimataifa, alisaidia kupata makubaliano ya kihistoria ya amani kati ya Misri na Israeli, lakini alijitahidi kukabiliana na mzozo wa mateka wa Iran na uvamizi wa Usovieta nchini Afghanistan.

Mwezi Oktoba mwaka jana alishereheke siku yake ya kuzaaliwa ya 100, wakati huo aktitibiwa saratanii akipata matibabu kwa miezi 19.

Carter alizaliwa Oktoba 1, 1924 katika mji mdogo wa Plains, Georgia, akiwa mkubwa kati ya watoto wanne wa familia yake.

Baba yake alikuwa ameanzisha biashara ya familia ya karanga na mama yake, Lillian, alikuwa muuguzi aliyesajiliwa.

Uzoefu wa Carter na imani thabiti ya Kibaptisti ultengeneza falsafa yake ya kisiasa.

Mchezaji nyota wa mpira wa vikapu katika shule ya upili, aliendelea kuka miaka saba katika Jeshi la Wanamaji la Marekani wakati huo alimuo Rosalynn, rafiki wa dada yake na kuwa ofisa wa manowari.

Lakini baada ya kifo cha baba yake mnamo 1953, alirudi kuendesha shamba la familia.

KUPIGANIA HAKI

Wakati siasa za Marekani zikipamba moto kufuatia uamuvi wa Mahakama ya Juu wa kuondoa ubaguzi wa rangi shulenii, Carter alitarajiwai kupinga na kuleta mageuzi.

Wakati akihudumu kwa mi-hula miwili katika Seneti ya Jimbo, aliepuka mizozo na watu wanaobagua, ikiwa ni pamoja na ndani ya Chama cha Democratic.

Lakini alipokuwa Gavana wa Georgia mnamo 1970, alizidi kuunga mkono haki za raia. Alifanya kampeni ya haki za kiraia katika miaka ya 1960.

Anasema: "Nawaambia kwa uwazi kabisa, kwamba wakati wa ubaguzi wa rangi umekwisha."

Aliweka picha za Martin Luther King kwenye kuta za jengo la makao makuu. Alihakikisha kwamba Waamerika wenye asili ya Kiafrika wana-teuliwa katika ofisi za umma.

Joto uchaguzi ndani ya CHADEMA ni makundi timu Mbowe, Lissu

NA HALFANI CHUSI

FUKUTO la uchaguzi ndani ya CHADEMA kuwapata mwenyekiti taifa limepamba moto na hata kuibua makundi yanayosigana kuwaunga mkono au kuwapinga wagombea wa nafasi hiyo.

Vigogo hao Tundu Lissu na Freeman Mbowe, wanaitaka nafasi ya uenyekiti wakati wanaogombea nafasi ya makamu ni John Heche na Ezekiel Wenje.

Makundi yanayoonyesha msimamo ni la kumuunga mkono Lissu na jingine la Mbobe, yote yakikwaruzana kwenye majukwaa mitaani na kwenye mitandao ya kijamii. Wakijiita au 'team Lissu' ama 'team Mbowe'

Hata hivyo, pamoja na kuwapo makundi hakuna upande unaurusha kejeli, matusi na kashfa dhidi ya mwininge, zaidi ya kujenga hoja za kuvuta wapiga kura.

Katika moja ya hotuba zake, Lissu ambaye awali anaonyesha kusudio la kutetea nafasi yake ya makamu, kabla ya kubatilisha uamuza wa kuvaana Mbobe kuwa Mwenyekiti Taifa, anasema:

"Nimejifakari nimeona kwa sasa ni wakati sahihi wa kuwania nafasi hiyo."

Hata hivyo Lissu aliyahi kusema anania ya kuwania nafasi ya urais kwa awamu nyininge, japo vyanzo yya ndani ya chama hiyo vinasema hajakubaliwa.

Hata hivyo, kushindikana kwa mpango huo, kunahusishwa na mpango wa Lissu kuutaka uenyekiti ili aweze kuwa na nafasi ya kuamua kutekeleza hilo.

Katika hotuba zake hivi karibuni Lissu amekuwa akisema mara nyangi iwapo uchaguzi huo hautofanyika kwa haki atakuwa na uamuza mwininge ambao hakuweka hadharani.

Udadisi wa gazeti hili kutoka kwa vyanzo ndani ya chama hiyo, vinasema iwapo uchaguzi huo utakuwa na makandokando na Lissu akaanguka kwa viashiria visivyo yya haki huenda akajiunga na ACT Wazalendo.

Kutimia kwa hilo, pengine kuitampa tena nafasi ya kuwania nafasi ya urais aikiwa katika chama hicho kutoptaka na ukubwa wake na ushawishi wa kisiasa alio nao.

Lissu anaamini kama uchaguzi utafanyika kwa haki atashinda na kuendeleza mazuri yaliyofanywa na Mbobe kwa kipindi chote alichokaa madarakani.

"Kwasababu hivo wana CHADEMA au mtu mwininge yeyote anayeoona ajabu, au anayechukizwa au kukwazwa na uamuza wangu wakutangaza nia ya kugombea uongozi ndani ya chama chetu atakuwa au amesahau, ama hajui na pengine hatatukenzi na kue ndeleza urithi tulioachiwa wazee wetu Edwin Mtei na Bob Makani wakuachiana madaraka ya uongozi ndani ya chama kupitia uchaguzi huru na haki."

Anaongeza: "Mtu wa aina hivo anatakiwa kuelimishwa au kukumbushwa urithi wetu huu na kwa vyovoyote vile asiruhusiwe kutuletea utamadani tofauti katika kubadilishana madaraka na uongozi katika chama chetu."

Mgombea wa urais CHADEMA 2020 ,Tundu Lissu , akipoke begi lenye fomu ya kugombea nafasi hiyo kutoka kwa viongozi wa chama . **PICHA: MTANDAO**

Anasema Lissu anapotangaza kuwania uenyekiti.

Kubadili kwake msimamo wa kuwa makamu mwenyekiti tangu alipoanza kushawishiwa kugombea nafasi hiyo mwaka 2015 kunatokana na mazingira ya sasa ya sasa ambayo yanahitaji kiongozi mwengine historia ya uadilifu na kukubalika na jamii. Ninapenda kuamaini kwamba historia ya kukubalika kwangu kwa Watanzania inajulikana na wengi,

"Ndugu zangu na wanachama tupo katika mazingira mapya katika siasa za nchi yetu...Hatta hii ya sasa inahitaji kiongozi mwenye historia ya uadilifu na kukubalika na jamii. Ninapenda kuamaini kwamba historia ya kukubalika kwangu kwa Watanzania inajulikana na wengi," anasema.

Aidha, anasema hatua hivo ya mapambano ya kidemokrasia inahitaji kiongozi aliyeonesha kwa maneno ya katiba kwa tabia na mwendeni wa uzalendo wa kupenda na kutetea nchi.

Kutokana na chama hicho kukua kwasasa hakuna budi kurudisha tena, utaratibu wa kitakita wa ukomo wa madaraka katika chama hicho uliokuwapo mwanzo.

MSIMAMO WA MBOWE

Pamoja na kukiangoza chama kwa miongo miwili anasema ametafakari kwa kina jambo hilo na kuamua kutetea nafasi yake, kutokana na maoni kutoka kwa wadau tofauti.

"Nimetafakari kwa kina ni mesema mara nyangi nilitamani kuondoka lakini siwezi kuondoka na minyukano ambayo ipo ndani ya chama kwa hivo CHADEMA nipo, nitakuwapo, nitagombea na mimi na viongozi wenzangu wanaoniunga mkono na wasioniunga mkono naamini

tutakutana kwenye mazungumzo tuweke mambo sawa, sijawahi kuzuia watu kugombea, anayetaka tukutane kwenye boksi."

Anasema wazee waasisi hawakuondoka madarakani kwa kuwa walitaka kung'atuka, waliamua kuondoka kwasababu walikuwa wametimiza wajibu wao mkubwa wa kujenga chama imara chenye itikadi na sera madhubuti.

Anakumbusha kuwa Edwin Mtei Mwenyekiti wa kwanza CHADEMA aliondoka aikiwa na miaka 68, miaka mitano baadaye Bob Makani Mwenyekiti wa pilii, aliondoka aikiwa na miaka 67 wote waliondoka si kwasababu ya kushindwa bali baada ya kukamilisha kazi za kuimarisha sera.

"Nilipoea kijiti cha kuongoza Septemba 14, 2004, katika miaka hiyo 20 ni kipindi cha miaka 11 tu ya kwanza ambapo tulifanya kazi kikamilifu ya kujitao ili kujengwa chama chetu kiwe makini na tukapata mafanikio ya kufanya tuwe chama kikuu cha upinzani Tanzania.

"Tumefanya mambo mengi ikiwamo kubuni vazi maarufu la chama ndio kombati na kuongeza thamani ya chama chetu kwa kuvuta wanasiwa makini kutoka vyama vyote na vyuoni hadi tukafananishwa na klubu ya Real Madrid inayovuta wacheza nyota 'masta' mbalimbali, tukapata wengi waliokuja kuongeza thamani ya CHADEMA," anakumbusha.

VITA UMAKAMU

Haijaishia tu kwa wagombea nafasi ya uenyekiti sasa mtifiano upo katika nafasi ya makamu inayowaniwa na Mwenyekiti wa CHADEMA kanda ya Victoria, Ezekiah Wenje na aliyekuwa

Mbunge wa Tarime, John Heche.

Hotuba za Wenje zinaonyeshwa anamuunga mkono Mbobe, anayataja matatizo ambayo atashughulika nayo kuwa ni pamoja na ubovu wa miundombinu, ukosefu wa ajira na kuinua sekta muhimu kwa ajili ya kukuza uchumi wa nchi.

Wenje anaiomba serikali kuweka mifumo rafiki ya elimu bunifur kwa wanafunzi ili kukabiliana na changamoto za maisha na kuanzisha mitaala ya kujifunza kwa vitendo.

Aidha, anakumbushia kuweka soko la pamoja katika mikoa ya Kanda ya Ziwa kwa ajili ya kusaidia kukuza mzunguko wa bishara na kuondoa usumbufu kwa wafanyabiashara kuendelea kutegeMEA soko la Kariakoo ililopo Dar es Salaam.

Heche anayemuunga mkono Lissu, anasema ana mrengi wa kutaka haki, ukweli na uwazi ndani ya chama hicho kikuu cha upinzani.

Anasema 'Kambi ya Lissu wana uhakika wa kuchukua kiti na kuongoza chama hicho na kuwa hawako tayari kuona kinaongozwa na malengo ya watu binafsi kinyume cha madhumuni ya kuanzishwa kwake.

"Chama hiki kimeanzishwa kwa madhumuni maalumu ikiwa ni pamoja na kushinda dola na kuiondoa CCM, kulinda na kutumia rasilimali za nchi kwa manufaa ya Watanzania, kuwapatia huduma bora ikiwa ni pamoja na matibabu, elimu na umiliki wa rasilimali binafsi," Heche anasema.

Anaoleza kuwa watu wengi wamefariki dunia kwa namna tofauti katika kuhakikisha wana-pigania maslahi ya chama hicho, hivyo hawako tayari kuona ki-

naongozwa kwa malengo binafsi.

UCHAGUZI MKUU

Kuhusu chama hicho kushiriki uchaguzi mkuu mwaka huu, Heche anasema wakipata nafasi hiyo hawatakubali kushiriki bila kuwa na mabadiliko ya Tume Huru ya Uchaguzi (INEC).

"Tutapeleka nguvu ya umma na tuna imani watasimama nasi kama walivyofanya katika mabadiliko mbalimbali kuhakikisha tunashikizwa serikali kufanya mabadiliko INEC kabla ya uchaguzi mkuu na tutasimama katika msimamo wetu kuwa 'no reform no election' ikimaanisha kama hakuna mabadiliko hakuna uchaguzi," anasema Heche.

KUKICHAFUA CHAMA

Kuhusu madai kwamba Lissu anachafua chama, Heche anaunga mkono kampeni za Lissu kuwasema na kuibua kashfa za baadhi ya watu wanaodaisha kupoeka rushwa ndani ya chama hicho.

"Kuna watu wanachafua viongozi wengine, wanamwita Lissu muongo, si kweli. Lissu ni mkweli na mtu safi. Anachokifanya ni kuwavua nguo wanaovua nguo chama na wala si chama che-nyewe. Wananchi wakikwambia wanataka mchicha ukawaletea vitu vingine kwa madai zote ni mboga za majani, hawatakuelewa," anasema Heche.

Anasilitiza kuwa anamheshimu mwenyekiti wa sasa, Freeman Mbobe kama baba yake na mlezi wa kisiasa na kuwa haitatokea kumkosea heshima.

Anasema anao mchangi katika demokrasia ya taifa na chama chao lakini kwa sasa Lissu ni kimbunga, Tsunami akimaanisha ni wakati wa Mbobe kukaa pembeni.

JUKWAA LA VIONGOZI

MUHTASARI DIRA 2050 (1)

Na Mwandishi Wetu

RASIMU ya Dira ya Maendeleo ya Taifa ya 2050 inayoandalowi na Ofisi ya Rais Tume ya Mipango, imefikia hatua ya kuhakikiwa kuanzia mwishoni mwa mwaka jana.

Dira hiyo imeainisha baadhi ya mambo muhimu yaliyoko ndani ya andiko hilo ambalo ni malengo Tanzania inayojiveka ili kuyatimiza ifikapo 2050 na kupata maendeleo.

Nipashe inakulete mambo muhimu yaliyoainishwa ili kujuja kile taifa linachotarajia kufanya katika miaka 25 ijayo, lakini kwanza kwa kurejea dira inayomaliza muda wake.

DIRA INAYOMALIZIKA

Katika kipindi cha miaka 25 iliyopita, Tanzania imetekeleza dira ya maendeleo ya taifa 2025, ambayo ililenga kuinua uchumi wa nchi hadi hadhi ya kipato cha kati.

Dira hiyo ilijikita katika kuleta mageuzi kupitia kilimo cha kisasa, viwanda, ujenzi wa mifundombini na maendeleo ya kiteknolojia.

Hadi mwaka 2020 taifa liliifikia hadhi ya nchi ya kipato cha kati ngazi ya chini, ikiwa na wastani wa mapato kwa kila mtu kufikia Dola za Marekani 1080 ambalo ni ongezeko la dola 180 tangu mwaka 2000.

Viwango vya hali ya maisha viliimariika kwa kiasi kikubwa huku kiwango cha umaskini kikishuka kwa asilimia 36 mwaka 2000 hadi asilimia 26 mwaka 2022. Sekta za afya na elimu ziliimariika zaidi, udumavu wa watoto chini ya miaka mitano ulipungua kutoka asilimia 48 mwaka 2005 hadi asilimia 30 mwaka 2022.

Kwa upande wa vifo vya wazazi vilishuka kutoka 675 kwa kila vizazi hai 100,000 mwaka 2005 hadi kufikia 104 mwaka 2022.

Aidha, vifo vya watoto chini ya miaka mitano vilipungua kutoka 112 mwaka 2005 hadi 43 mwaka 2022 katika kila vizazi hai 1,000. Huku uandikishaji wa wanafunzi shule za msingi ukifikia asilimia 100 mwaka 2020 kukiwa na idadi kubwa ya wanafunzi wanaojiunga na sekondari.

Kwa muhtasari ndio mafanikio ya Dira ya 2025, lakini pamoja na juhudhi hizo, jitihada zaidi zinahitajika kutokomeza maskini na kujenga uchumi imara na jumuishi, kuelekea mwaka 2050.

Tanzania inadhamiria kufanya mageuzi makubwa ya kimaendeleo ya kijamii na kiumumi ambayo yatalingana au kuzidi ya nchi za kipato cha kati ngazi ya juu.

Hata hivyo, kufikia malengo ya Dira ya Taifa ya Maendeleo 2050 jitihada zaidi zinahitajika ili kikubiana na mabadiliko makubwa yatakayotopekeza ikiwamo ongezeko la idadi ya watu ambalo linatarajiva kuongezeka mara dufu hadi kufikia 140, zaidi ya nusu wakiwa wanaishi mijini.

Ongezeko la watu linaathiri kwa kiasi kikubwa upatikanaji

Bwawa la kuzalisha umeme la Mwalimu Nyerere Rufiji, mkakati wa dira 2025 kuongeza umeme.. **PICHA: MTANDAO**

na usalama wa chakula, makazi, ajira, elimu na huduma za afya, uwekezaji wa kimakatia katika sekta muhimu kama vile kilimo, madini, utalii, viwanda na teknolojia utakuwa muhimu ili kukuza uchumi kwa zaidi ya mara nne ili kukidhi mahitaji ya kijamii ya wakati huo.

Wakati huo huo, Tanzania italazimika kukabiliana na mabadiliko kadhaa yanayojiteokeza duniani, ikiwamo ongezeko la tofauti za kiuchumi, mabadiliko ya tabianchi, ukuaji wa miji, teknolojia zinazoibuka na mivutano ya kisasa. Hata hivyo fursa za kimaendeleo zinaendelea kujitokeza kama vile za kiteknolojia, mabadiliko kuelekeza nishati safi na usawa wa kijinsia unaongezeka.

Kwa kutumia idadi kubwa ya vijana wake, rasilimali asilia, nafasi yake kijigrafia hasa kuwa na bahari na mifundombini ya usafirishaji, Tanzania inaweza kuendeleza ustawi wake huku ikichangia malengo ya maendeleo endelevu duniani.

Dira 2050 inaweka maono makubwa kwa mustakabali wa taifa na mikakati ili kufikia maendeleo.

Inajengwa juu ya mafanikio na uzoefu wa utekelezaji wa dira 2025 na kuzingatia mabadiliko mbalimbali duniani. Dira 2050 inalenga kufanya nchi kuwa yenyewe nguvu kiuchumi brani Afrika na duniani kwa ujumla.

Italiongoza taifa kuwa nchi yenyewe nguvu kiuchumi barani Afrika na duaniani pia. Italiongoza taifa kuwa na mustakabali endelevu, unaozingatia usawa wa kijinsia hususan wa wanawake, vijana, na wenye umelevu na ustawi wa watu wake.

MUHTASARI DIRA 2050

Dira ya Maendeleo ya Taifa 2025 inafikia ukomo na kufungua ukurasa mpya wa kuanza kutumika kwa yenyine itakayofikisha Tanzania mwaka 2050. Andiko lake sasa limefikia kwenye hatua za rasimu kuhakikiwa na wadau mbalimbali.

TAMKO

Inatamka kuwa inakusudia kufanya Tanzania kuwa taifa jumuishi lenye ustawi, haki na linalojitegemea, ikiweka mkazo katika maendeleo ya watu (kuwa na maisha bora kwa kila Mtanzania), kukomesha umaskini wa aina zote na kujenga taifa lenye uchumi imara. Halikadhalika dira inalenga kuwa na uchumi jumuishi, ulioshindani na utakaoboresha maisha ya watu mijini na vijijini.

MISINGI YA DIRA

Mosi ni kila Mtanzania awe na jukumu la kudumisha Muungano wa Tanzania na Zanzibar, umoja na mshikamano wa taifa, msingi mwininge ni utu, kila mtu anastahili kuheshimiwa na kuthaminiwa pamoja na kulindwa utu wake.

Msingi wa tatu wa dira hii ni uhuru na haki, kwamba kila raia ana haki ya kufuraha haki zote na uhuru wa kulindwa kwa mujibu wa katiba.

Demokrasia ni msingi mwininge unaosisitizwa, ukieleza kuwa kila mtu, jamii na taifa kuwa na jukumu la kuheshimi, kulinda na kudumisha demokrasia, utawala bora unaofuata sheria na unaoheshimi na kuzingatia katiba.

Ulinzi wa maliasili na rasilimali unatajwa kuwa msingi muhimu wa dira hii unaosisiti-

Viwango vya hali ya maisha viliimariika kwa kiasi kikubwa huku kiwango cha umaskini kikishuka kwa asilimia 36 mwaka 2000 hadi asilimia 26 mwaka 2022. Sekta za afya na elimu ziliimariika zaidi, udumavu wa watoto chini ya miaka mitano ulipungua kutoka asilimia 48 mwaka 2005 hadi asilimia 30 mwaka 2022.

za kulinda na matumizi endelevu ya rasilimali za Tanzania kwa ajili ya maendeleo ya watu wake.

"Hivyo, malialisi na rasilimali za taifa zitalindwa, kusimamia na kutumiwa vyema kwa maendeleo endelevu na ustawi wa nchi na kwa manufaa ya kizazi cha sasa na vizazi vijavyo," rasimu ya dira inaeleza.

Ulinzi na utamaduni wa maadili ya taifa ambao ni urithi wa tamaduni wa Watanzania, vitahifadhiwa, kukuzwa na kulindwa ili kujenga utambulisho wa kitaifa na umoja kwa vizazi vya sasa na vijavyo.

MALENGO YA DIRA

Dira inalenga kuwa ifikapo 2050 taifa lifikie kuwa nchi ya kipato cha kati ngazi ya juu yenyewe uchumi, mseto stahimilivu, imara na jumuishi. Aidha, kutokomeza aina zote za umaskini hususan kwa wanawake, vijana na wenye umelevu na kuimari-sha maendeleo yanayolingana kwa kila mko. Kuwa na ubora wa hali ya juu wa maisha na ustawi kwa wote.

Kujenga kikamilifu uwezo wa rasilimali watu hususan wanawake, vijana na watu wenye umelevu ili kuchochea maendeleo ya taifa na kushiriki kama raia wa kimataifa wenye ubunifu, fikra tunduizi na kujiamini.

Lengo lingine la dira hiyo ni kuwa na mfumo wa utawala ulio jumuishi, wenye uwazi na uhaohakikisha amani ya kudumu, uhuru na usalama wa watu. Aidha, dira pia inalenga kuwa na mfumo imara na endelevu wa usimamizi thabiti na endelevu wa ikolojia na rasilimali ili kujenga ustahimilivu kwa mabadiliko ya tabianchi.

ITAENDELEA WIKI IJAYO

HABARI DODOMA

Watakiwa kutunza mazingira, miundombinu

Na Peter Mkwavila,
DODOMA

WAKAZI wa Jiji la Dodoma wanaishi pembezoni mwa barabara ya mzunguko wametakiwa kuwa mabalzi wa kupanda miti ili kulinda mazingira na miundombinu.

Kamishna Msaidizi Mwandamizi wa Jeshi la Magereza, Ofisi ya Kilimo, Ufugaji na Utanzaji wa Mazingira, Daimu Mmoloshu alitoa wito huo juzi katika Kata ya Msalato Dodoma wakati wa upandaji miti kwenye barabara hiyo.

Mmoloshu, aliwaomba wakazi hao kuwa mstari wa mbele kupanda miti na kuhifadhi mazingira na miundombinu iliyopo.

Alisema wamepanda miti hiyo 1,500 kutoka barabara ya Msalato hadi, kwenye mzunguko ili kuitikia wito wa Rais Samia Suluhu Hassan wa kuifanya Dodoma kuwa ya kijani.

"Tumepanda miti kuanzia eneo la Msalato kuelekea barabara ya mzunguko eneo la Makutupora kwa ajili ya kutekeleza maeleko ya Rais kupitia Ofisi ya Makamu wa Rais, tuhakikisha wakazi ambao wanishi kandokando wanakuwa walini na watunzaji wa miti na mazingira," alisema.

Ofisa Mtendaji wa Msalato, Devotha Selufara, alisema upandaji miti ni kuadhimisha utunzaji mazingira na siku ya usafi wa mazingira bila kuruhusu mifugo kuharibu miche walioipanda.

Tukio hilo la upandaji miti liliongozwa na maofisa hao wa Magereza na kushirikisha wananchi, madiwani, watendaji kata, mitaa na Wakala wa Huduma za Misitu Tanzania (TFS).

Maeneo uwekezaji sasa mtandaoni

Na Thobias Mwanakatwe,
SINGIDA

WIZARA ya Viwanda na Biashara imeagiza mikoa kuainisha maeneo yanayofaa kwa uwekezaji nchini na kuyaweka kwenye tovuti ili kuwarahisishia wawekezaji kuchagua kwa ajili ya biashara zao.

Naibu Katibu Mkuu wa Wizara hiyo, Dk. Suleiman Selela, alitoa agizo hilo juzi wakati wa bonanza lililofanyika kwenye Viwanja vya Bombadia Manispaa ya Singida na kuwashirikisha wafanyakazi wa wizara yake na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa

Singida.

Dk. Selela, alisema serikali imeneoresha mifumo ya biashara ikilinganishwa na miaka ya nyuma wakati ambao mwekezaji wa nje ilikuwa ni lazima aje nichini ndipo apate huduma.

Alisema kwa sasa kuitia serikali mtandao, mwekezaji anawenza kupata taarifa za eneo analotakta kuwekeza akiwa mahali popote.

"Tunasisitiza mikoa maeneo ambayo yanafaa kwa uwekezaji yawekwe kwenye mtandao yawewe kuonekana kwenye mitandao na kwenye tovuti ya mkoa husika ili wawekezaji waone, wizara kazi yetu ni sera,

tunachochea mazingira yawe mepesi," alisema.

Selela, alisema pamoja na kwamba changamoto haziwezi kwisha, serikali inataka kama ni changamoto mpya na watu waje wawekeze, viwanda viwepo lije suala la masoko na kujua bidhaa zinazozalishwa zinatumika kwa kiwango gani.

"Hatuhitaji tu kila aina ya kiwanda, tunachohitaji ni aina gani ya kiwanda tunakitaka, viwanda vinavyokuja nchini mtazamo wa Rais na serikali ni kuhakikisha tunapata viwanda ambavyo vinatutua changamoto ya Watanzania," alisema.

Naibu Waziri wa Viwanda Biashara, Exaud Kigahe,

alisema wameuchagua Singida kama wenyeji wa bonanza hilo kutokana na uwepo wake kati-kati ya nchi, ukuaji wake katika sekta ya viwanda vidogo na vi-kubwa.

Kigahe, alitoa pongezi kwa uongozi wa mkoa huo kwa maendeleo na mazingira wezeshi ya biashara kwa kampuni na kutenga maeneo bora ya viwanda vidogo na vi-kubwa

Mwakilishi wa Mkuu wa Mkoa huo, Moses Machali, ambaye ni Mkuu wa Wilaya ya Mkalama, alitumia fursa hiyo kuwakaribisha watumishi wa wizara hiyo na wananchi kutembelea Singida kutembelea vivutio mbalimbali vilivypo.

Hospitali Mirembe yajengewa maabara

Na Paul Mabeja,
DODOMA

WIZARA ya Afya imemshauri Mkandarasi Kiunga Builders kuongeza kasi ya ujenzi wa mradhi wa maabara ya kisasa katika Hospitali ya Taifa ya Afya ya Akili Mirembe ili ukamilike kwa wakati.

Msanifu Majengo wa Wizara

hiyo, Seth Akyoo, alitoa ushauri huo juzi baada ya kukagua ujenzi wa mradhi huo unaofanya na chini ya Ufadhilli wa Global Fund.

"Nashauri muongeze kasi ya ujenzi ili muweze kukamilisha kwa wakati na nimeona mnaendelea vizuri mpo ndani ya muda kulingana na mpango

kazi wa utekelezaji wa mradhi huu," alisema Akyoo.

Alisema utekelezaji wa ujenzi wa mradhi huo utagharimu kiasi cha Sh. milioni 800 na baada ya kukamilika, utasidhia kuboresha huduma za uchunguza katika hospitali hiyo.

Msimamizi wa Mradi huo, Mhandisi Jackson Kitundu,

alisema wamepokea ushauri huo na kuahidi ujenzi utakamilika kwa wakati na kuanza kutoa huduma kwa wananchi.

"Mradi huu uliana rasmi Desemba 3, mwaka jana na unatarajiva kukamilika ndani ya miezi nane," alisema Kitundu.

Baadhi ya viongozi wa Shirika la Kutetea Haki za Abirja wakiwa katika kikao cha ndani cha kupanga mikakati ya kuimrisha zaidi utendaji kazi wa shirika hilo jijini Dodoma juzi. **PICHA MPIGAPICHA WETU**

Wakulima Kongwa kicheko NIRC

Na Renatha Msungu,
DODOMA

WAKULIMA wa Skimu ya Umwagiliaji Tubugwe Juu iliyopo Wilaya ya Kongwa mkoani hapa, wameishukuru Tume ya Taifa ya Umwagiliaji (NIRC) kwa kuichagua kuwa mionganii mwa skimu 23 kunufaika na Mradi wa Uhimilivu wa Mifumo ya Chakula Tanzania (TFSRP - P4R).

Shukrani hizo zilitolewa juzi wakati wa mukutano mkuu wa wakulima wa skimu hiyo uli-

ohusisha utiaji saini mkataba wa usimamizi na uendeshaji na matunzo ya skimu.

Mwenyekiti wa skimu hiyo, Zuberi Mwagillo alisema, uwepo wa skimu yao utarejesha matumaini ya wakulima hao kufanya kilimo chenyeh tija katika maeneo mbalimbali wilayani humo.

Mwagillo, alisema kwa kipindi kirefu wakulima hao walipoteza matumaini ya namna ya kukarabati miundombinu iliyoharibiwa na maji.

Alisema utiaji saini ya matunzo

na usimamizi wa skimu hiyo, utawasaidia wakulima hao kufanya kilimo chenyeh tija cha mazao ya chakula na biashara.

"Tunaishukuru sana tume kutokana na kuichagua Skimu ya Tubugwe Juu kuwa moja ya itakayonufaika na mradi huo, hii imesaidia kurejesha matumaini ya wakulima wa eneo hili," alisema Mwagillo.

Alisema uharibifu uliopo katika skimu hiyo umechangia kumpua kwa maji kufika katika maeneo yote ya mashamba na

kusababisha mazao kukauka na wakulima kushindwa kuendelea na kilimo.

Alifafanua kuwa utekelezaji wa mradhi huo katika skimu hiyo, unahusisha usimamizi, uendeshaji na matunzo ya skimu, utatatu kero hiyo ya muda mrefu na kuwapa matumaini ya kuendelea na kilimo.

Kwa upande mwininge, alishukuru tume hiyo kwa kuwapatia wakulima elimu ya utekelezaji mradi huo na kutatua changamoto ya usimamizi miundombinu,

utunzaji na uendeshaji miundombinu ya umwagiliaji.

Mhandisi wa Umwagiliaji wa Mkoa wa Dodoma, Osward Urassa amewahakikisha wakulima hao watakuwa bega kwa bega kuhakikisha mradhi huo unaleta tija na kuongeza uzalishaji.

Tubugwe Juu yenyen ukubwa wa ekari 375, inanufaisha wakulima 186 wa vijiji ya Mongwa, Tubugwe Kibaoni na Bumila Wilaya ya Mpwapwa

HABARI NYANDA ZA JUU KUSINI

Wakulima tumbaku njiapanda

Na Nebart Msokwa, SONGWE

WAKULIMA wa Tumbaku wa Kata ya Gua wilayani hapa Mkoa wa Songwe, wameomba serikali iwaruhusu waendelee kulima mashamba yao yenye ukubwa wa zaidi ya ekari 500 yanayodaiwa kuwa ndani ya Pori la Akiba la Lukwati ili wasipate hasara.

Wakulima hao wanadai kuwa wamezuiwa kuendelea na maandalizi ya mashamba hayo wakati msimu wa kilimo umefika baada ya kufanya baadhi ya maandalizi na ununuzi wa pembejeo za kilimo.

Baadhi ya wakulima hao wa-

nadai wameshaotesha mbegu kwa ajili ya kupanda na kunnua mbolea, lakini Serikali ya Wilaya ya Songwe imewazuia na kuhatari-sha uhai wa vyama vyao vya msingi.

Mwenyekiti wa Chamcha Msingi cha Wakulima wa Tumbaku cha Gua (Gua AM-COS), Elias Dereva, alisema wakulima wanaoathirika na katazo hilo zaidi ya 80 wa vyama vitatu vya msingi vilivypo kwe-

nye kata hiyo.

Dereva, alisema baadhi ya wakulima wamelima mashamba yao na kujianadaa kuanza kupanda zao hilo, lakini wanaathiriwa na katazo hilo ambalo alii limekuja muda ambao sio sahihi.

"Baada ya katazo hili tuliwaita wanachama wetu ia kuwaeleza hali ilivyo, wanachoma ni serikali iwaruhusu washiriki kilimo msimu huu ili waweze kurejesha

mikop kwa ajili ya msimu huu," alisema.

Mmoja wa wakulima hao, Bathoromeo Kyando. alisema serikali iwaruhusu kuendelea na kilimo kwa msimu huu ili wavinusuru vyama vyao vya ushirika kwa kuwadhamini mikopo ya pembejeo.

Kyando, alisema wanategemea zaidi kilimo cha zao hilo kuendelea uchumi wao, kitendo cha kuwazua kitasababisha kuzorota.

"Tumelima hapa kwa zaidi ya miaka 10 na huu ulikuwa ni msitu wa kijiji ambao tuliusbadilisha matumizi, sasa tumezuilia ghafla, tunaomba serikali itu-ruhusu tuendelee kwa msimu huu," alisema.

Frolah Pima, alimuomba mkuu wa wilaya hiyo kuwasaidia ili waendelee na kilimo na kurejisha mikopo mikubwa kwenye taasisi za fedha na kunusuru mali zao kutaifishwa.

Mkuu wa Wilaya ya Songwe, Solomon Itunda, alithibitisha kuwepo kwa zuio hilo baada ya kuwekwa na Kamati ya Usalama ya Wilaya hiyo kwa lengo la kulinda mazingira.

Itunda, alisema wamepokea malalamiko hayo na maombi yao na kwamba hivi karibuni watafanya kikao kupitia na kuchunguza baadhi ya malalamiko ili maamuzi mapya yatolewe.

Watuhumiwa wa mauaji ya aliyekuwa Katibu wa Chama Cha Mapinduzi Wilaya ya Kilolo, Christina Nindi Kibiki, wakifishwa Mahakama ya Hakimu Mkazi Wilaya ya Iringa jana kwa kutajwa kwa mara ya tatu. Kesi imeahirishwa hadi Januari 21, mwaka huu. **PICHA: FRANCIS GODWIN**

Polisi sasa kuwakamata abiria wa bajaj

Na Nebart Msokwa, MBEYA

JESHI la Polisi mkoani Mbeya limesema abiria wanaozidi kwenye vyombo vya moto hasa bajaji na bodaboda kuwa wata-chukuliwa hatua kwa kuwashusha na na kuwafikisha kwenye vyombo vya sheria.

Kamanda wa Polisi wa Mkoa wa Mbeya, Benjamin Kuzaga alitangaza kiama hicho juzi kwenye oparesheni ya kukaguza makosa mbalimbali ya usalama barabarani.

Kuzaga, alisema bajaji zina-

takiwa kubeba abiria watatu na abiria ambaye atataka kupanda vyombo hivyo akikuta abiria wamejaa asithubutu kupanda, vingineyo attachukuliwa hatua kali ili iwe fundisho kwa wen-gine.

Alisema wameamua kuanzi-sha oparesheni hiyo ili kupun-guza ajali za barabarani ambazo zimekuwa zilitokea mara kwa mara na kusababisha madhara kwa binadamu na mali zao.

"Kuna ile tabia ya abiria kwenye bajaji wengine wananging'nia, tukikukuta tut-

akushusha na kukuchukulia hatua za kisheria, oparesheni hii ni endelevu na mimi mwe-nyewe nitakuwa nashiriki mara kwa mara," alisema Kuzaga.

Alisema kuna madereva wa pipipiki za abiria wamekuwa wakipakia abiria zaidi ya mmoja maarufu kwa jina la 'mishi-kaki' hali ambayo ni kosa kwa mujibu wa sheria.

Mkuu wa Kikosi cha Usalama Barabarani Mkoa wa Mbeya, Notca Kilewa aliwataka madereva wa magari ya abiria hasa daladala kuacha tabia ya

kukatisha ruti.

Kilewa, alisema kitendo cha kukatisha ruti kinasababisha ongezeko la gharama za mai-sha kwa wananchi kutohona na kulazimika kulipa nauli mara mbili badala ya moja.

Alisema watakaokamatwa watashughulikiwa kwa mujibu wa sheria.

Alisema ajali za barabarani zi-napotokea mara nyingi jeshi la polisi ndilo limekuwa likilaumi-wa na hivyo wameamua kushugulikia madereva ili kuondoa lawama hizo.

Wahimizwa kupeleka watoto elimu ya awali

Na Mwandishi Wetu

WAZAZI na walezi wame-takiwa kuwapeleka watoto wenyе umri kuanzia miaka mitatu hadi mitano elimu ya awali kuwajengea msingi bora wa elimu wakiwa wadogo.

Ofisa Takwimu na Vifaa Divisheni ya Awali na Msingi Benedict Nkumbi, alitoa kauli hiyo wakati akizungumza na waandishi wa habari kuhusu umuhimu wa watoto kuso-ma elimu ya awali wakiwa na umri mdogo katika shule mbalimbali nchini.

Nkumbi, alisema elimu hiyo ina umuhimu kwa watoto wadogo kabla ya kuanza darasa la kwanza kwa kuwa inawasaidia kujifunza vitu mbalimbali ambavyo humjenga ikiwemo kupata nafasi ya kufanya vizuri katika masomo ya msingi.

Alisema elimu hiyo ni bora hasa ukizingatia kwa sasa serikali imewekeza kwa kutoa mafunzo kwa walimu ya namna ya uboreshaji wa kufundisha wanafunzi wa elimu ya awali.

"Naomba wazazi waz-ingatia umuhimu wa kuwapeleka watoto shule za awali zinawasaidia kupata uelewa kabla ya kujinga na shule za msingi," alisema Nkumbi.

Nkumbi, alisema elimu hiyo ina umuhimu kwa watoto wadogo kabla ya kuanza darasa la kwanza kwa kuwa inawasaidia kujifunza vitu mbalimbali ambavyo humjenga ikiwemo kupata nafasi ya kufanya vizuri katika masomo ya msingi.

Wakuu wa taasisi wajadili utendaji

Na Rahma Suleiman,
ZANZIBAR

JUKWAA la Wakuu wa Taasisi za Serikali ya Zanzibar (SMZ) na Serikali ya Tanzania (SMT) linafanya visiwani hapa kujadili kuboresha utendaji kazi kwa lengo la kutatua changamoto zinazowakabili wananchi.

Akifungua kongamano la jukwaa hilo jana, Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar, Hemed Suleiman Abdulla, alisema jukwaa hilo limeweka vipaumbele kuimrisha ushirikiano kuongeza tija, ufanisi, fursa, ujuzi, maarifa, ul-ezi na ushauri miongan mwa viongozi wa umma na taasisi.

Alisema jukwaa hilo litaendeleza jitihada za serikali kufanya kazi kwa bidii na uadilifu ili kutimiza malengo ya taasisi hizo.

Alitoa rai kwa viongozi wa taasisi za umma na wananchi kutumia jukwaa hilo kujifunzo, kubadilishana uzoefu na kutatua changamoto kwenye maeneo yao kwa kuzingatia utawala bora na matumizi sahihi ya rasilimali za umma. Aliwataka wakuu wa taasisi hizo kuunga mkono jitihada za viongozi wakuu wa nchi na kutekeleza kwa vitendo falsafa ya 4R ya maridhiano, ustahimilivu, mabadiliko na kujenga upya Taifa ili kudumisha amani na utulivu.

Waziri wa Biashara na Maendeleo ya Viwanda Zanzibar, Omar Said Shaaban, alisema lengo la jukwaa hilo ni kutoa fursa kwa wakuu wa taasisi kujadili maono na maelekezo ya viongozi wakuu wa nchi kuwaaletea wananchi maendeleo.

Shaaban, alisema jukwaa hilo ni kiungo muhimu na msaada kuhakikisha usimamiaji na upangaji wa mikakati ya maendeleo na kuzitatuwa changamoto mbalimbali ili kuboresha huduma katika jamii.

Mwenyekiti wa Jukwaa la Biashara Tanzania (TANTRED), Latifa Mohamed Khamis, alisema malengo makuu ya jukwaa hilo ni kutoa fursa kwa wajumbe kujifunza na kujengea uzoefu ili kufika malengo ya taifa.

ZIPA yajivunia kusajili miradi ya mabilioni

Na Mwandishi Wetu,
ZANZIBAR

MAMLAKA ya Uwekezaji Zanzibar (ZIPA), imesajili miradi ya uwekezaji 430 yenye thamani ya shilingi bilioni 5.6 kwa kipindi cha mika minne ya uongozi wa Rais Hussein Hassan Mwinyi, imeeleza.

Hayo yalisemwa jana na Mku-rugenzi Mtendaji wa ZIPA, Saleh Saad Muhammed, wakati Rais Mwinyi akiweka jiwe la msingi la ujenzi wa Hoteli ya SPD-Bu-hairan iliyopo Bwejuu Mko

Kusini Unguja inayomilikiwa na wawekezaji kutoka Falme za Kiarabu.

Muhmmamed, alisema pamoja na mafanikio hayo ambayo mammaka hiyo imepata, miradi hiyo inatarajia kutoa fursa za ajira 25,000 kwa wananchi visiwani hapa.

Akizungumza katika hafla hiyo, Mwinyi alisema ongezeko kubwa la wawekezaji katika sekta ya utalii limechangia kukuza uchumi na maendeleo visiwani hapa.

Alisema ongezeko hilo pia linachangia ongezeko la watalii wanatembelea visiwani hapa na

kuimrisha sekta hiyo.

Mwinyi, alisema faida ya utalii ni kubwa kwa nchi katika kukuza uchumi na kuwahimiza wananchi visiwani hapa kuendelea kuwaunga mkonon wawekezaji kwenye maeneo yao.

Alizitaja faida hizo kuwa ni fursa za ajira kwa vijana, upati-kanaji wa so o kwa bidhaa zinazosalishwa na wakulima na wauvu kwa bidhaa za baharini na ongezeko la pato la Taifa.

Akizungumzia uwekezaji wa hoteli hiyo, Mwinyi, alisema utafungua milango kwa Zanzibar kupokea wageni wengi zaidi kutoka Falme za Kiarabu.

Kwa upande mwininge, aliridhia ombi lililosasilishwa na Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja, Ayoub Muhammed Mahmoud kwa niaba ya wananchi la kutengenezewa barabara ya kilomita tatu kwa kigraphy cha lami kutoka Michamvi Mashariki hadi Michamvi Magharibi.

Akizungumza katika hafla hiyo kwa niaba ya mmiliki na mwekezaji wa mradi huo, Dk. Muhammed Omar aliishukuru serikali kwa kukubali kuwekeza kwa manufaa ya wakazi eneo hilo kwa kutoa ajira 500 na ku-changia uchumi wa nchi.

Waziri wa Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo, Tabia Maulid Mwita, akikata utepe, kuashiria ufunguzi wa ghala la kuifadhi na nafaka huko Ole Dodeani Wilaya ya Chakechake, ikiwa ni miongan mwa Shamrashamra za kutimiza Miaka 61 ya Mapinduzi ya Zanzibar. **PICHA: PIGAPICHA WETU**

Serikali yajenga maghala ya chakula

Na Mwandishi Wetu

zibar.

Alisema ujenzi wa majengo hayo, utasaidia kuimrisha biashara ya mazao ya nafaka na kuwa katika hali ya usalama wa chakula.

Mwita, alisema kutokana na matatizo yanayoweza kujitokeza kwa kula chakula kisicho salama, serikali imelipa kipaumbe sua-la la usalama wa chakula kwa kujenga ghala hilo na mengine visiwani hapa.

Alisema ghala hilo litasaidia kukuza biashara ya utalii kwa

wageni wanaoingia nchini kwa kuwa na imani ya kula chakula salama.

Mkuu wa Mkoa wa Kusini Pemba, Rashid Hadid Rashid, alisifu jitihada za Rais Hussein Mwinyi kwa kuwaunganisha wananchi visiwani hapa katika kilimo.

Katibu Mkuu wa Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo, Ali Khamis Juma, alisema mradi huo utasaidia kudhibiti magonjwa yatokanayo na sumu kuvu hasa kwa mazao ya nafaka.

Juma, alisema wizara hiyo inaendelea kuimrisha miundombinu, ujenzi wa maghala mapya na kukarabati makongwe kutokana na kuchakaa.

Ghala hilo limejengwa na Serikali kupitia mradi wa kuhifadhi sumu kuvu Tanzania kuanzia mwaka 2019 na unatarajiwa kumilika Mei mwaka huu.

Mradi huo umefadhiliwa na Programu ya uhakika wa chakula na lishe chini ya Benki ya Dunia (WB) na Benki ya Maendeleo Afrika (ADB).

Gambo aja na hoja zake kumjibu Makonda

Na Maulid Mmbaga

MBUNGE wa Arusha Mjini (CCM), Mrisho Gambo, amemjibu Mkuu wa Mkoa wa Arusha, Paul Makonda, kuwa yeze si mfanayakazi wa serikali bali ni mwakilishi wa wananchi aliyezaguliwa kwa mujibu wa katiba.

Amesema vikao vinavyotambulika kisheria kwa wabunge ni vile vya Bunge na kamati zake na si jukumu la mkuu wa mkoa kutoa maelekezo juu ya ushiriki wake kwenye vikao vingine.

Gambo alitoa kauli hiyo jana kupidita kipande cha video, akimjibu Makonda ambaye alimshutumu kwa kutohudhuria vikao vinavyojadili maendeleo ya mkoaa huo, jambo lililosababisha kutoqua na taarifa sahihi kuhusu utekelezaji wa miradi ya ujenzi wa barabara.

Sakata hilo liliibuka juzi mkoani Arusha wakati Waziri wa Ujenzi, Abdallah Ulega, alipokuwa akikagua barabara ya Mianzini - Ngaramtoni. Katika ziara hiyo, Gambo alihoji na kutaka ufanuzi kutoka kwa Waziri Ulega kwa nini hadi sasa ujenzi wa barabara hizo haujafanyika licha ya mkatataba wa ujenzi kutiwa saini tangu mwaka 2023.

Makonda alisema Gambo ha-hudhurii kwenye vikao na kwamba anasubiri viongozi wa kitaifa ndipo achomekee maneno aliyyaita kuwa ni ya uchonganishi.

"Utaratibu wa kufanya kazi kwa mujibu wa katiba, sheria na kanuni uko wazi. Mtu anayeweza kutoa taarifa ya kutohudhuria vikao vyangu ni Bunge, si mkuu wa mkoaa. Mimi kama mbunge ni wajibu wangu kuwasemea wananchi changamoto zao, si kazi ya kunong'onezanza shida za watu," alisema Gambo.

Gambo pia alisisitiza kuwa anawajibika kwa kueleza mafanikio yaliyopatikana na kuikumbusha serikali kuhusu changamoto zinazohitaji kushughulikiwa na kwamba kauli na uelewa wa Makonda kuhusu nafasi ya mbunge na wajibu wake zinahitaji kufanوليwa.

Paul Makonda

Mrisho Gambo

"Mimi si mtu wa kupokea amri kwa sababu ninatokana na Chama Cha Mapinduzi (CCM). Wajibu wangu ni kuwasemea wananchi changamoto zao kwa uwazi, siyo kunong'ona. Tunaposhirikiana na viongozi wa kitaifa ni kwa sababu hiyo ndio njia ya kufikisha sauti za wananchi," alisema.

Kuhusu hoja alizoziwasilisha Gambo, alisema Juni 16, 2023 walialikwa kushuhudia utwaji

wa saini mkataba wa mradi ambaa ungejenga barabara ya Arusha - Kibaya hadi Kongwa yenye urefu wa kilometra 453.4, ambaa wangenufaika nao kwa ujenzi kuanzia kona ya Mbunda hadi Bondeni City.

"Ujenzi huo ungesaidia kuondoa msongamano na mafuriko kwa sababu wananchi wa Kata ya Sombetini na maeneo mengine wamekuwa wanateseka kwa muda mrefu. Sasa tulisaini mkataba tangu 2023 lakini mpaka leo (jana) 2025 mkandarasi hayuko saiti.

"Waziri wa Ujenzi ndiye mweenye dhamana kwa hiyo nilitumia fursa hiyo kumwomba atoe ufanuzi kwa wananchi wajue serikali imejipangaje kutekeleza mradi huo ambao mkataba wake ulisainiwa hadharani na ukiallia leo ni mwaka 2025 ni kipindi kirefu. Tunahitaji kupata majibu kama wananchi," alisema Gambo.

ZITTO AINGILIA KATI

Katika hatua nydingine, Kiongozi Mstaafu wa Chama cha ACT Wazalendo, Zitto Kabwe, kupidita ukurasa wake wa X, alisema vikao vya Kamati ya Fedha na Mipango vya Manispaa, Baraza la Madiwani na Baraza la Ushauri la Mkoaa (RCC) ni vikao vya kisheria, hivyo utetezi wa Gambo wa kutohudhuria vikao hivyo hauna mashiko.

"Lakini Mrisho, vikao hivyo ni vya kisheria. Wabunge wengi haswa wa siku hizi mnadharau sana vikao vya chini na matokeo yake hamfanyi kazi ya uwakilishi vizuri, huu utetezi wako sio," alisema.

Zitto pia alijibu hoja ya mdau wa mtandao huo aliyeandika wabunge wengi wanajisahau kutoana na kupita bila kipingwa maana wanaamini chama dola kitawabeba na laiti kungekuwa na ushindani wa kweli kwenye sanduku la kura wasingegekuwa wazembe.

Zitto akijibu hoja hiyo, alilandika kuwa: "Syo kujisahau, wabunge wengi wanadharau vikao vya chini. Nilipokuwa mbunge moja ya vikao nilikuwa nahakikisha sikosi ni RCC. Hiki ni kikao ambacho kinakupa sura ya maendeleo ya mkoaa mzima. Kuna nyakati kikao kizima nilikuwa mbunge pekee yangu kati ya wabunge wanane wa mkoaa."

COPRA, wataalam kushirikiana kilimo cha kuinua uchumi

Na Mwandishi Wetu, KAGERA

MAMLAKA ya Udhibiti wa Nafaka na Mazao Mchanganyiko (COPRA), imeahidi kushirikiana na wataalam wa kilimo ngazi ya vijiji hadi mkoaa kutoa huduma kwa wakulima na wafanyabiashara wa mazao nchini ili kuinua uchumi wao na kuboresha maisha yao.

Ahadi hiyo ilitolewa jana na Mkurugenzi Mkuu wa COPRA, Irene Mlola, katika ziara Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kagera na kufanya mazungumzo na Katibu Tawala wa mkoaa huo, Stephen Ndaki.

Mlola, alisema COPRA imeweka mikakati ya kushirikiana na mamlaka za serikali za mitaa nchini ili kuahakikisha wananchi wananaufaika na mavuno ya mazao ya nafaka na mchanganyiko na kujikwamua kiuchumi.

"COPRA imejipanga vizuri kuahakikisha wakulima na wafanyabiashara wa mazao wananaufaika na mikakati walioweka. Tunaomba ofisi za mkoaa mtoe ushirikiano," alisema Mlola.

Alisema COPRA im-eanzisha ofisi za kanda ikiwamo ya Kanda ya Ziwa ili kurahisisha hunduma kwa wananchi na wadau walio kwenye mnyororo wa thamani wa mazao mbalimbali nchini.

Alisisitiza kuwa maofisa wa COPRA wataendelea kushiriki-

ana na wataalamu wa kilimo kuanzia ngazi ya vijiji hadi mkoaa kuahudumia wananchi ili kuahakikisha wananaufaika na sekta ya kilimo.

Vilevile, aliwataka wakulima na wafanyabiashara wa mazao nchini kuchangamkia fursa ya uwapo wa COPRA na kutoa ushirikiano kwa maofisa hao.

Alisema COPRA imejipanga kufanyakazi kwa ushirikiano na watalaam wa kilimo kuanzia ngazi ya vijiji hadi mkoaa ili wakulima na wafanyabiashara wanufaika na mamlaka hiyo.

Alimpongeza Mkurugenzi Mkuu wa COPRA na kuahidi kuendelea kutoa ushirikiano ili kuahakikisha malengo ya serikali ya kuwawezesa wakulima na wafanyabiashara wa mazao kiuchumi yanatimia.

"Tutaendelea kutoa ushirikiano kwa COPRA lengo letu ni kuona mikakati iliokekwa na serikali kuwainua wakulima na wafanyabiashara nchini inatimia," alisema Ndaki.

Alisema mkoaa uko pamoja na mamlaka hiyo kutoa ushirikiano kwa maofisa wake kuahudumia wakulima.

KUPOTEA KWA KADI YA GARI

TITO ELISANTE KINGU

anatangaza kupotelewa na kadi ya gari yenyen namba za usajili

T 239 BXN aina ya **TOYOTA SPRINTER**. Chassis namba AE1100121544. Engine namba

5AG982220. Yeyote atakayeiona atoe taarifa kituo

cha Polisi Kilicho karibu. Taarifa ya polisi:

PHQ/ARU/ARU/1025/2025.

KUPOTEA KWA KADI YA GARI

BONIFACE JIVAVA SANGA,

anatangaza kupotea kwa Kadi ya Gari ya Ruwaichi

Paulo Mambali yenyen namba za usajili **T.623**

AEJ, yeyote atakayeiona atoe taarifa Kituo chochote cha Polisi.

Taarifa ya Polisi

PHQ/MBE/361/2025.

KUPOTEA KWA KADI ZA BAJAJI

JUMIYE KUTA JUMIYE

Anatangaza kupotelewa kwa Kadi za bajaji (**TVS KING**),

zenye namba za usajili **MC 603 CDA, MC 619 CDF, MC 758 CEB, MC 776 CFF, MC 504 CPF, MC**

783 CSJ, MC 264 CVD, MC 329 CVW na **MC 311 CWM**. Kwa

yeyote atakaeziona atoe taarifa kituo cha polisi Kilicho karibu nayeye.

PHQ/MOR/MOR/701/2025.

KUPOTEA KWA KADI YA PIKIPIKI

NURU ELIUD KAPANGE

Anatangaza kupotelewa na kadi ya Pikipiki yenyen namba za usajili

MC 187 DRQ. Yeyote atakayeiona

atoe taarifa kituo cha polisi:

PHQ/MBE/MBE/884/2025.

KUPOTEA KWA KADI ZA PIKIPIKI

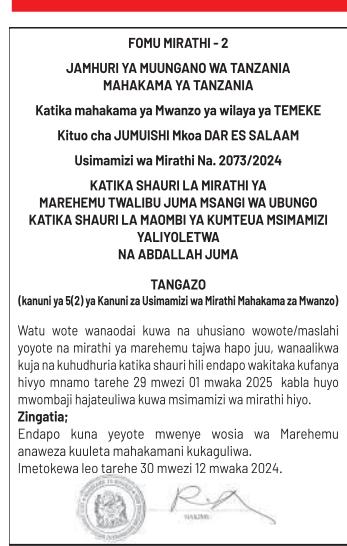
PENDO JULIUS MASELE

Anatangaza kupotelewa kwa kadi za pikipiki

(SINORAY 2) zenye namba za usajili **MC 701 DWA, na MC 170 DWH**. Kwa yeyote atakaeziona atoe taarifa

kituo cha polisi Kilicho karibu nayeye.

PHQ/MOR/MOR/39363/2024

Congress yathibitisha ushindi wa Trump

NEW YORK, Marekani

MAKAMU wa Rais wa Marekani na aliyekuwa mgombea urais kwa tiketi ya Democratic, Kamala Harris, ameongoza shughuli ya bunge la nchi hiyo kuidhinisha ushindi wa mpinzani wake, Donald Trump, kuwa rais mpya.

Kinyume na hali ilivyokuwa miaka minne iliyopita, siku ya Jumatatu (Januari 6) bunge la Marekani lilifanikisha kwa wepesi tukio hilo ambalo ni alama ya mila ya kidemokrasia kwa taifa hilo kubwa duniani bila ya mashaka yoyote.

Ilielezwa kuwa makamu wa Rais Kamala Harris alisimamia zoezi hilo la kuhe sabiwa kura za wajumbe na kisha akamtangaza rasmi aliyekuwa mpinzaani wake kwenye uchaguzi wa Novembra 9 kuwa ndiye mshindi halali.

"Matokeo ya kura ya rais wa Marekani, kama yaliviyowasilishwa kwa rais wa Baraza la Seneti ni kama ifuatavyo. Idadi kamili ya wajumbe walioteulia kumchagua rais wa Marekani ni 538. Ndani yake, wingi wa kura ni 270. Kura za rais ni kama ifuatavyo: Donald Trump wa Jimbo la Florida amepata kura 312. Kamala Harris wa Jimbo la

Carlifornia amepata kura 226.

"Kura za makamu wa rais ni Vance wa Jimbo la Ohio amepata kura 312, Tim Walz wa Jimbo la Minnesota amepata kura 226," alisema Harris.

Ilielezwa kuwa kabla ya kutoa tangazo hilo, Kamala Harris alikuwa ametekeleza wajibu wake huo wa kikatiba kwa kusimama kwenye ukumbi wa bunge akipitisha kila nakala ya matokeo ya uchaguzi kwa wabunge na kila karatasi ya matokeo ya kura ilipotajwa alisimama akiwa amekunja mikono yake.

Pia ilielezwa kuwa makamu huyo wa rais kutokea chama cha Democrat alisema kuwa kwake ilikuwa siku muhimu sana kwa demokrasia ya Marekani, alisema "hii ndiyo mila Wamarekani wanayopaswa kuifurahia, ambayo ni mojawapo ya misingi muhimu ya demokrasia yetu".

"Ni muhimu kufanya ukabidhianaji wa madaraka kwa njia za amani. Na leo 'jana' nimetenda kile ambacho nimekuwa nikikifanya maishani mwangu, ambacho ni kutimiza kiapo changu cha kuilinda katiba ya Marekani," alisema Harris.

Wakati huo huo, ilielezwa kuwa kwa hatua hiyo Harris alikuwa anajiunga na orodha ya watangulizi wake amba walismamia shughuli ya kuthibitisha kushindwa kwao kwenye uchaguzi kama sehemu ya majukumu yao ya kitiba kwenye bunge.

Richard Nixon alifanya vivyo hivyo pale aliposhindwa na John Kennedy mwaka 1960 na akafuatiwa na mgombea urais kwa tiketi ya Democrat mwaka 2000, Al Gor, pale Mahakama ya Juu ya Katiba iliporidhia kuchaguliwa kwa George Bush.

Januari 6, 2021, wafuasi wa Trump, aliyekuwa wakati huo ameshindwa kwenye uchaguzi wa rais na Joe Biden, walilivamia jengo la Capitol Hill, na kusababisha madhara makubwa yakiwemo vifo, katika jaribio la kulizuwia bunge kumuidhinisha rasmi Joe Biden.

Inaelezwa kuwa hadi sasa, watuhumiwa wa machafuko hayo wanaendelea kushikiliwa jela, na wengi wanatazamia watatangaziwa msamaha mara tu Trump atakapoapishwa wiki mbili zi-jazo.

DW

Makamu wa Rais wa Marekani, Kamala Harris, alisimamia uthibitishwaji wa ushindi wa Donald Trump kuwa rais wa Marekani bungeni, jana. **PICHA: MTANDAO.**

UN: Watu milioni 30 wanahitaji msaada Sudani

KHARTOUM, Sudan

UMOJA wa Mataifa (UN) umesema zaidi ya watu milioni 30 nchini Sudan, nusu wakiwa ni watoto wana uhitaji wa dharura wa misaada ya kibinadamu, baada ya maisha yao kutatizwa kutoka na vita vinavyoendelea kati ya jeshi na wanamgambo wa Kikosi cha Msaada wa Haraka (RSF).

Kwa mujibu wa taarifa iliyotolewa jana na UN, ili kuwasaidia watu hao, Dola Bilioni 4.2 (Sh. Trilioni 10.3) zinahitaji kutoka kwa wahisani, ili kuwafikia

raia wa nchi hiyo zaidi ya milioni 30.

Pia umoja huo ulisema kati ya watu hao, milioni 20.9 wapo katika hali mbaya sana na wanahitaji msaada wa haraka kama chakula, maji safi, makazi na dawa huku dunia ikionywa kuwa im-eisahau Sudan na macho yote kuangazia Ukraine na vita vya Mashariki ya Kati.

Wito huu unakuja, baada ya hali ya ukame kutangazwa katika majimbo matano ya Sudan na hivyo kusababisha watu wengine zaidi ya milioni nane kuwa katika hatari ya kukabiliwa na

njaa kali.

Hata hivyo, ilielezwa kuwa vita nchini Sudani vilivyoanza Aprili mwaka 2023 kati ya majenerali wawili wanaotaka kuongoza nchi hiyo, vimesababisha vifo vya maelfu ya watu, huku wengine zaidi ya milioni 2.7 wakiyahama makazi yao.

Vile vile, ilibainishwa kuwa watu wengine zaidi ya milioni 3.3 wamevuka mpaka na kwenda kutafuta hifadhi katika mataifa jirani kama Chad na Sudani Kusini.

RFI

Macron: Afrika ilisahau kuishukuru Ufaransa

PARIS, Ufaransa

RAIS wa Ufaransa Emmanuel Macron amesema kuwa mataifa ya Afrika yalisahau kuishukuru Ufaransa kwa kunusuru mataifa yao kuwa chini ya udhibiti wa wanamgambo, huku akisema hilo litafanyika kwa wakati.

Maoni ya kiongozi huyo yalitolewa jana wakati wa mkutano wa kila mwaka huko jijini Paris kwa mabalozi wa Ufaransa na ulizingatia malengo ya sera ya kigeni ya Ufaransa kwa mwaka 2025.

"Nadhani walisahau kustukuru, lakini ni sawa, itakuja kwa wakati. Hukuna hata mmoja wao angelikuwa na serikali huru kama Ufaransa isingepeleka jeshi lake katika eneo hilo," alisema Rais Macron.

Tovuti ya habari ya Al-whida Info ilichapisha kwamba, Waziri wa Mambo ya Nje wa Chad, Abderaman Koulamallah alimjibu kiongozi huyo akisema "Afrika, ikiwemo Chad, ilisaidia Ufaransa kwa kiwango kikubwa wakati wa vita viwili vya dunia, jambo ambalo Ufaransa haijawahi kukubali."

Pia Koulamallah alisema viongozi wa Ufaransa wanastahili kuheshimu watu wa Afrika na kutambua thamani ya kujitolea kwao.

Waziri Mkuu wa Senegal Ousmane Sonko alipuza jukumu la Ufaransa katika kuakikisha nchi za Afrika zina uhuru, akiishutumu Paris kwa kufanya kinyume na hilo.

"Macron anajigamba kwamba hakuna nchi ya Kiafrika ambayo leo ingekuwa huru kama haingesaidiwa na Ufaransa," Sonko aliandika kwenye mtandao wake wa Facebook.

"Tutambue kwamba Ufaransa haina uwezo wala uhalali wa kuyahakikishia usalama mataifa ya Afrika," aliongeza, akiituhumu kwa kuchangia machafuko ya Libya na kuilaumu kwa kuchochea hali tete ya usalama katika eneo la Sahel.

Sonko alisema tangazo la Novembra 2024 kwamba Ufaransa itafunga kambi zake za kijeshi nchini Senegal lilitokana na juhudhi za taifa hilo la Kiafrika kama nchi huru, inayojitawala.

BBC

Sabato atua rasmi Prisons

Na Adam Fungamwango

STRAIKA mkongwe kwenye Ligi Kuu Tanzania Bara, Kelvin Sabato 'Kiduku', amejiunga na Klabu ya Prisons, akitokea Fountain Gate, katika kipindi hiki cha usajili wa dirisha dogo. Habari kutoka ndani ya klubu hiyo zinasema kuwa Prisons imemsajili kwa mkataba wa miezi sita ambayo ina kipengele cha kumwongezesa mkataba mwishoni mwa msimu kama ataonesha kiwango bora. Pamoja na kwamba Prisons hajathibitisha hilo, lakini tayari picha za mchezaji huyo akisaini kwa maafande hao zimevuja, huku mtoa taarifa akisema kwa sasa wanaweka mambo sawa wakisubiri siku rasmi ya kumtambulisha. "Tunaendelea kufanya mabore-sho ya kikosi chetu baada ya kuonekana kuwa na mapungufu makubwa kwenye mzunguko wa kwanza, hatupo sehemu nzuri na lengo letu namba moja kwa sasa ni kubaki Ligi Kuu," kilisema chanzo kutoka ndani ya klubu hiyo. Unakuwa ni usajili wa kwanza kwa timu hiyo, ambayo imeahidi kuungeza baadhi ya wachezaji kwa ajili ya kukiimarishe kikosi chao. Sabato ambaye mashabiki wake wanawita 'Kiduku', ni mmoja kati ya wachezaji waliozichezea timu nydingi kwenye Ligi Kuu Tanzania Bara. Baadhi ya timu alizozichezea ni Mtibwa Sugar, Singida Big Stars, Polisi Tanzania, Namungo, Singida Black Stars na Fountain Gate. Atakuwa na kazi kubwa ya kufanya, kwani Prisons ipo nafasi ya 13 ya msimamo wa ligi hadi kumalizika kwa mzunguko wa kwanza, ikikusanya pointi 14 katika michezo 16 iliyochenza, ikishinda mitatu, sare tano na imepoteza mechii nane. Tayari klubu hiyo imeshampa mkono wa kwa heri kocha wao, Mbwana Makata kwa kile ilichodai kutokuwa na matokeo mazuri katika michezo ya mzunguko wa kwanza, huku kocha wa Geita Gold, Amani Josiah, akitarajia kuchukua nafasi yake.

KOCHA MPYA SINGIDA AANZA KAZI, ATAKA MALENGO KUFIKIWA

Adam Fungamwango na Shufaa Lyimo

KOCHA Mkuu mpaya wa Singida Black Stars, Hamdi Miloud, juzi ametembelea kambi ya timu hiyo na jana alitarajiwa kuanza kazi rasmi ya kuino timu hiyo baada ya kutangazwa hivi karibuni, huku akisema anataka wachezaji wenye ari na wapambanaji na si vinginevo.

Akizungumza na wachezaji wa timu hiyo alipowatemebelea kambini, Singida, kocha huyo alisema pamoja na kipaji cha mchezaji alichonacho, lakini peke yake hakitoshi kama hatokuwa na njaa, ari na upambanaji katika kikosi chake ili kufikia malengo yaliyokusudiwa.

"Ninafuraha kubwa kuwa hapa nanyi pamoja, nimekuja na msaidizi wangu kuona tunapata matokeo bora kwa kila mmoja wenu kuchenza kwa ari na kupambana,"

alisema kocha huyo mwenye uraia pacha wa Algeria na Ufaransa."

Alisema alikuwa na mikutano kadhaa na viongozi wa klubu hiyo na amefurahia malengo yao, hivyo atakapoanza kazi, ataanza pale ambapo wengine wameishia.

"Kuanzia kesho (jana), nitakuwa kambini kuelezea ni namna gani tunapwsa kufanya kazi kuanzia mazoezi, malengo, na kila kitu tutakachotekeleza pamoja, tunatakiwa kufanya kazi kwa kujitoa na bidii, ili tuweze kufanya kitu kikubwa sana tukiwa kama timu.

"Ninataka kuyaendelea malengo yetu hatua kwa hatua, tukitoa juhudu zetu zote na kila kitu kitaanza kwenye mazoezi ya kwanza, hivyo kazi inaanza, na nina imani kwamba kwa pamoja tutafanikisha malengo yetu, ahsanteni sana, nawatakia mwanzo mwema wa safari hii yenye mafanikio mbele yetu," alisema.

Kocha huyo amechukua nafasi ya Mbegi Patrick Aussems, ambaye alioneshwa mlango wa kutokea Novembra mwakajana, nafasi yake ikachukuliwa na Mkurugenzi wa Ufundu wa Klabu hiyo, Ramadhani Nsanzurwimo, ambaye kwa sasa amerejea kwenye majukumu yake ya awali.

Rekodi zinaonesha kuwa kocha huyo amezifundisha Klabu za USM Alger na JS Kabylie ya Algeria, Al-Salmiya ya Kuwait, TP Mazembe ya Jamhuri ya Kidemokrasi ya Congo, Athletico Marseille na ES Vitrolles za Ufaransa na Al-Ettifaq FC ya Saudi Arabia.

Katika historia yake ya soka, amefanikwa kufika robo fainali tatu za michuano ya kimataifa, Afrika, akifanya hivyo dhidi ya JS Kablie mara mbili kwenye Ligi ya Mbingwa Afrika na USM Alger katika Kombe la Shirikisho la Soka Afrika.

UMETUHESHIMISHA...

Luka Modric (katikati), akipongezwa na wachezaji wenzake wa Real Madrid, baada ya kuifungia timu yao bao la tano wakati wakishinda 5-0 dhidi ya Deportiva Minera kwenye mechi ya Kombe la Mfalme (Copa del Rey) iliyopigwa Uwanja wa Estadio Cartagonova juzi. **PICHA: MTANDAO**

Tanesco, Nyumbu, vinara 'First League'

Na Mwandishi Wetu

TIMU ya Nyumbu FC ya Pwani na Tanesco ya Kilimanjaro, zinaongoza kwenye First League (Ligi Daraja la Pili) inayoden-delea kusaka timu zitakazopanda Cham-pionship (Ligi Daraja la Kwanza), kwa msimu ujao.

Wakati Nyumbu, ikilongoza Kundi A, Tanesco ni kinara wa Kundi B, huku timu kwenye makundi yote mawili ikicheza michezo sita.

Msimamo wa Kundi A, wenye timu nane, unaonesha kuwa Nyumbu FC in-

aongoza ikiwa na pointi 11, ikiwa imecheza michezo sita, ikishinda mitatu, sare mbili na kupoteza michezo mmoja.

Timu hiyo inafuatiwa na Hausung FC, yenyé pointi tisa, Pan African nafasi ya tatu na pointi zake nane, Tunduru Korosho ipo nafasi ya nne pia ikiwa na pointi name, huku Magnet FC ikishika nafasi ya tano kwa kukusanya pointi saba.

Nafasi ya sita ipo Dar City ikiwa na pointi sita, Moro Kids ya saba na pointi zake tano, African Lyon inaburuzza mkia, ikiwa na pointi mbili tu, hajashinda hata mchezo mmoja, ikipoteza minne na sare mbili.

Kundi B, ambalo pia lina timu nane lin-aongoza na Tanesco FC, ambayo imejikusanya pointi 14, ikishinda nne na sare mbili, Rhino Rangers nafasi ya pili ikiwa na pointi 13, na Mapinduzi FC ina pointi kumi ikiwa nafasi ya tatu.

Timu ya TRA inakamatata nafasi ya nne ikiwa na pointi tisa, Gunners FC ya tano ikikusanya pointi nane, Copco FC ya sita na pointi zake tano, Alliance FC ya saba, huku Ruvu Shooting ikishika mkia ikiambulia pointi moja tu, katika michezo sita iliyochenza.

HABARIMICHEZO

ZISIKUPITE

DURAN ATAKIWA PSG

PARIS St-Germain ina nia ya kumsajili Jhon Duran na inaaminika Aston Villa inaweza kushawishika kumuza mshambuliaji huyo wa Colombia mwenye umri wa miaka 21 kwa pauni milioni 60. (*Sportspor*)

BARCA NAO WAMTAKA

MKURUGENZI wa Michezo wa Barcelona, Deco, amekutana na wakawilishi wa Jhon Duran kwa mazungumzo yasiyo rasmi ili kumjulisha mshambuliaji huyo wa Aston Villa kuwa yuko kwenye rada za klabu hiyo ya Katalunya. (*Sport*)

GYOKERES AWANIWA BAYERN

BAYERN Munich inataku kuvuruga ombi la Manchester United la kutaka kumsajili mshambuliaji wa Sweden, Viktor Gyokeres mwenye umri wa miaka 26, kutoka Sporting. (*Star*)

VAN DIJK AKATALIWA MADRID

REAL Madrid imekataa nafasi ya kumsajili mlinzi wa Uhlanzi, Virgil van Dijk mwenye umri wa miaka 33, ambaye atakuwa mchezaji huru mkataba wake na Liverpool utakopakamilika msimu wa majira ya joto. (*Relevo*)

CASEMIRO ASUBIRIWA SAUDIA

LIGI Kuu ya Saudia Arabia ina matumaini ya kumsajili kiungo wa kati wa Brazil, Casemiro mwenye umri wa miaka 32, kutoka Manchester United mwezi huu. (*Telegraph*)

MUANI KWA MKOPO

MANCHESTER United na Tottenham Hotspur zinatathimini uwezekano wa kumsajili mshambuliaji wa Ufaransa, Randal Kolo Muani kwa mkopo kutoka Paris St-Germain, huku Juventus pia ikimtaka mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 26. (*Athletic*)

RASHFORD ATAKIWA MILAN

MARCUS Rashford mwenye umri wa miaka 27, anasawa kwa mkopo na AC Milan, lakini mkataba wowote utategemea Manchester United kulipa sehemu kubwa ya mshahara wa mshambuliaji huyo wa England. (*Guardian*)

ZIRKZEE HAITAKI JUVENTUS

JUVENTUS ina nia ya kumsajili mshambuliaji wa Uhlanzi, Joshua Zirkzee kwa mkopo, lakini mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 23, hana nia ya kuondoka Manchester United. (*Sky Sports*)

VLAHOVIC KUBADILISHWA

KLABU ya Manchester United imepewa ofa ya kumsajili mshambuliaji wa Juventus na Serbia, Dusan Vlahovic mwenye umri wa miaka 24, katika mkataba wa kubadilishana na Joshua Zirkzee. (*Team Talk*)

REAL BETIS KWA ANTONY

REAL Betis ni mionganoni mwa klabu kadhaa zinazotarajia kumsajili winga wa Manchester United na Brazil, Antony mwenye umri wa miaka 24, kwa mkopo kwa msimu uliosalia. (*Independent*)

FULLKRUG ANATAKIWA JUVE

MSHAMBULIAJI wa West Ham, Niclas Fullkrug, pia ananyatiwa na Juventus, huku klabu hiyo ya Italia ikitaka kumsajili kwa mkopo mchezaji huyo wa Kimataifa wa Ujerumanii mwenye umri wa miaka 31. (*Calciomercato*)

DONDODA ZA SOKA MAGAZETI YA ULAYA

OLMO, VICTOR WAMZULIA BALAA LAPORTA BARCA

● ● ● Sasa atakiwa kuijuzulu urais wa klabu hiyo kuto-kana na kushindwa kukamilisha...

BARCELONA, Hispania

jiuzulu, watafikiria kuongeza kura ya kutokuwa na imani dhidi yake.

LaLiga na Shirikisho la Soka la Hispania (RFEF), lilitangaza Jumamosi kwamba Barca haiwezi kuwasajili tena Olmo na Victor kwa mara ya pili msimu huu kutokana na mgogoro wa kifedha wa klabu hiyo kuthibitishwa kuwa hauwezi kuzingatia usawa wa fedha wa ligi (Sheria za FFP).

Barca wametangaza kukata rufaa dhidi ya uamuzi huo kwa mahakama ya juu zaidi ya michezo nchini humo.

Vyanzo vya klabu vinaendelea kuamini kuwa hatimaye watakuwa na Olmo na Victor tena msimu huu, huku wachezaji wote wawili wakiwa wametajwa kwenye kikosi kwa ajili ya kusafiri kwa ndege hadi Saudi Arabia

wiki hii kwa mchezo wa Supercopa ya Hispania.

Barca wataomba kwanza „hatua ya tahadhari“ kuwekwa ambayo itawaruhusu wote wawili kucheza ikisubiri uamuzi wa mwisho katika kesi hiyo.

Olmo na Victor walikuwa wamepeva usajili wa muda tu na LaLiga huku Barça wakitumia fursa ya sheria iliyowaruhusu kutokana na mchezaji aliyeumia kwa muda mrefu, Andreas Christensen - kusajili mbadala.

Wachezaji wote wawili wana vifungu katika mikataba yao ambavyo vitawaruhusu kuondoka bila malipo ikiwa hawatasajiliwa kwa kipindi cha pilii cha msimu.

Guardiola ampa onyo Grealish

MANCHESTER, England

KOCHA wa Manchester City, Pep Guardiola, amekiri kuwa Jack Grealish lazima aimarishe kiwango chake cha uchezaji kama anataku kurejesha nafasi yake kwenye kikosi cha kwanza cha timu hiyo.

Grealish, aliyesajiliwa kwa pauni milioni 100 mwaka 2021, alishindwa kufunga bao hata moja la klabu mwaka 2024 na hivi karibuni amepoteza nafasi yake kwenye kikosi cha City baada ya Savinho kuwasili majira ya kiangazi.

Alipouliiza kwa nini Savinho alikuwa akicheza mbele ya Grealish, Guardiola alitoa tu onyo kwa Mwingereza huyo.

“Ni rahisi,” alisema Guardiola.

„Kwa jinsi anavyoitazama, ataona ushindani na kwamba lazima ashindane, yeye mwe nyewe. Savinho yuko katika hali nzuri na kila kitu kuliko Jack na ndio maana ninamchezesha Savinho.

“Ninataka kiwango cha Jack aliyeshinda mataji matatu? Ndiyo, nataka. Lakini ninajaribu kuwa mkweli kwangu kwa hilo.

“Unaweza kusema si haki. Ikiwa unafikiri hivyo, basi ni sawa. La- kini unapaswa kuthibiti- sha na kusema, ,sawa, nitapigana na Savinho, ili kustahili kucheza katika nafasi hiyo kila siku, kila wiki na kila mwezi”.

“Nilimpigania sana Gre- alish, nilipigania sana kuwa hapa, na najua kuwa anaweza kureje- sha kiwango. Nimeona kiwango chake na ninataka kila kipindi cha mazoezi na kila mchezo mmoja, kuna Savinho.

“Je, kuna mtu katika chumba hiki ambaye anadhani Savinho hastahili kucheza hivi sasa? Hapana, anastahili kucheza. Ndiyo maana ninamchezesha - kwa sababu anatoa kila kina- chohitajika.

“Ndiyo sababu anacheza. Sina shaka yoyote kuhusu ubora wa Jack au mchezaji yeyote kati ya hawa, vinginevyo wasinge- kuwa hapa.”

Pulisic, Abraham waipa Milan Super Cup

MILAN, Italia

BAO la dakika za nyongeza kutoka kwa Tammy Abraham lili- ifanya AC Milan kutoka nyuma na kushinda taji la Super Cup la Italia kwa ushindi mnono wa mabao 3-2 dhidi ya wapinzani wao wa jijini moja, Inter Milan katika mchezo wa fainali Jumatatu mjini Riyadh. Nyota wa Marekani, Christian Pulisic, ali- funga bao la kusawa- zisha kwa Milan kuwa sawa na wapinzani wao kwenye uwanja wa Al-Awwal Park, na kisha akacheza pasi muhimu kuifungua ngome ya Inter kwenye bao la

ushindi lililofungwa na Abraham. Ushindi huo uliinyima Inter kile ambacho kingekuwa taji la nne mfululizo la Super Cup, na kuruhusu Milan kufikia Inter kwa kutwaa taji hilo mara nane, huku kocha mpya Serge Conceicao akinyanyua kombe katika mchezo wake wa pili akiwa kocha.

“Timu ina tabia, iliweza kushinda mechii dhidi ya timu mbili kubwa mwishoni,” alisema Conceicao akiiambia Mediaset.

„Wakati wa mapumziko kocha lazima abadilishe baadhi ya mambo, ndiyo maana wanamilipa.”

VAN DIJK NA REAL MADRID

LIVERPOOL, England

MAWAKILI wa beki wa kati wa Liverpool, Virgil van Dijk, wameripotiwa walifanya mazungumzo na Real Madrid ili Mholanzi huyo asajiliwe katika klabu hiyo kwa uhamisho wa bure wakati mkataba wake ukikaribia kumalizika hapo Anfield. Sasa katika miezi sita ya mwisho ya mka- taba wake, Van Dijk ni mmoja wa wachezaji watatu wenyewe hadhi ya juu wanaosabisha wasiwasi mkubwa kwa Liverpool huku mikataba yao ikifikia mwisho.

Mohamed Salah anaendelea kuweka shinikizo kubwa la kutaka kuondoka, huku beki wa kulia Trent Alexander-Arnold ndiye anayelengwa zaidi na Real Madrid kwenye dirisha la usajili la majira ya kiangazi.

Kwa mujibu wa Relevo, Madrid pia walipewa nafasi ya kumnasa Van Dijk. Mawakila wa mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 33, wanasemekana walifika ili kujadili uhamisho mkubwa wa bure, waki- jua Madrid wanataka kuimarisha safu yao ya ulini.

Van Dijk alipouliiza hadharani kuhusu uhamisho wa kwenda Madrid, alipuuza uvumi huo haraka.

Sasa, Liverpool wanaaminika kuwa wanajiamini kuhusu nafasi yao ya kupata mus- takabali wa Van Dijk kwa mkataba mpya, lakini mashaka yamesalia kuhusu Alexander-Arnold baada ya Madrid kujaribu kuharakisha mipango yao kwa kutaka kum- nunua raia huyo wa England Januari hii.

HABARI MICHEZO

MPEPO KUREJEA LIGI KUU BARA

Na Faustine Feliciane

MSHAMBULIAJI wa zamani wa Tanzania Prisons na Geita Gold, Eliuter Mpepo, huenda akaonekana tena kwenye mikikimikiki ya Ligi Kuu Bara baada ya klubu mbili kuingia vitani kusaka saini yake.

Mpepo ambaye alikuwa akicheza Ligi Kuu ya Zambia, inaelezwu yupo kwenye mazungumzo na Klabu ya Tabora United huku pia Kengold FC nao wakitajwa kuhtaji huduma ya mshambulaji huyo wa

zamani wa Timu ya Taifa ya Tanzania, Taifa Stars.

Taarifa kutoka ndani ya Klabu ya Tabora United zinaeleza kuwa mazungumzo yao na Mpepo yanaenda vizuri na huenda wakamtangaza kuwa mchezaji wao kabla ya dirisha dogo kufungwa.

"Bado hatujafikia muafaka, lakini tupo kwenye mazungumzo kuangalia uwezekano wa kumsajili ya kukiongezea nguvu kikosi chetu kwa ajili ya mzunguko wa pili," alisema mmoja wa viongozi wa klubu hiyo.

Kiongozi huyo alisema Mpepo wameona ni mchezaji muafaka wa kuongeza nguvu kwenye safu yao ya ushambulaji kuelekea mzunguko wa pili wa Ligi Kuu.

Mbali na Tabora United, nyota huyo pia anawaniwa na Kengold na Tanzania Prisons aliyoichezea huko nyuma na kutoa mchango mkubwa.

Mpepo alijunga na Klabu ya Trident aktoklea Mtibwa Sugar msimu wa 2023/2024, lakini kwa sasa nyota huyo ameachana na timu hiyo.

NIMEMALIZAAA...

Mshambulaji wa AC Milan, Tammy Abraham, akishangilia baada ya kuifungia timu yake bao la ushindi wakati ikishinda 3-2 dhidi ya Inter Milan, kwenye mechi ya fainali ya Kombe la Italia (Italian Super Cup), iliyopiga Uwanja wa Kingdom Arena, Riyadh, Saudi Arabia, usiku wa kuamkia jana. **PICHA: MTANDAO**

Okutu akataa kwa mkopo KenGold

Na Mwandishi Wetu

STRAIKA Erick Okutu wa Pamba Jiji, amekataa mpango wa kupelekwa KenGold kwa mkopo akisema ni bora avunjue mkataba wake wa miezi sita uliobaki kuhiko kupelekwa timu asiyotaka.

Okutu, raia wa Ghana, amesema hayo kutokana na tetesi kuwa atatolewa kwa mkopo kwenye Klabu ya KenGold katika kipindi chake cha mkataba uliobaki.

Alisema hana taarifa yoyote ya kwenza KenGold, akisema yeze anafahamu kuwa ni mchezaji halali wa Pamba Jiji.

"Sina taarifa juu ya kutolewa kwa

mkopo kwani ninachofahamu bado nina mkataba wa miezi sita na kikosi hiki, sina mpango wowote wa kuondoka, labda itokee ofa kutoka nje ya nchi," alisema.

Imeelezwa kuwa viongozi wa Pamba wanahitaji kumpeleka Okutu kwa mkopo KenGold baada ya kumsajili mshambulaji raia wa Mkenya, Mathew Tegisi Momanyi, kutoka Shabana FC ya nchi humo.

Kaimu Ofisa Mtendaji Mkuu wa Pamba, Ezekiel Ntibikeha, alisema masuala ya usajili na kila kitu kinachoendelea kitawekwa hadharani muda utakapowadia na sasa wanachofanya ni kazi ya kubore-

sha kikosi.

Habari kutoka ndani ya klubu hiyo zinasema sababu za nyota huyo kutaka kutolewa ni kutokana na kukorofishana na kocha wa timu hiyo, Fred Felix 'Minziro', alipojibizana naye kutokana na kuoneshwa kadi nyekundu katika mchezo wa Ligi Kuu dhidi ya Prisons Desemba 26, mwaaka jana.

Nyota huyo alijunga na timu hiyo msimu huu baada ya kuachana na Tabora United alijoijunga nayo mara ya kwanza msimu wa 2023/24, akitoka Hearts of Lions ya Ghana. Msimu uliopita alipachika mabao saba kwenye Ligi Kuu.

Yanga na hesabu kali kuivaa Al Hilal

INATOKA UK. 24

chohitaji zaidi ya ushindi, tukipata pointi tatu basi tutakuwa na matumaini kwa sababu mechi yetu ya mwisho dhidi ya MC Alger tutacheza tukiwa nyumbani," alisema Kamwe.

Kamwe, pia aliwapa habari nzuri kwa wanachama na mashabiki wa Yanga kwa urejeo wa mchezaji Clatous Chama am-baye kwa muda mrefu hakuwa uwanjani kutohana na kubiliwa na majeraha.

"Wachezaji wako vizuri na Chama amepona, amerejea kwenye kikosi na atakuwa mmoja kati ya watakaosafiri, ila Yao Kouassi ndiyo bado majeruhi, hatakuapo kwenye kikosi," alisema.

Yanga ambayo ilipoteza mechi zake mbili za kwanza, kwa mabao 2-0 dhidi ya Al Hilal na MC Alger, lakini ilikuja kuz-induka na kuzoa pointi zote nne kwa TP Mazembe ya Jamhuri ya Kidemokrasi ya Congo, ambapo ilipata sare ya bao 1-1 ugenini na kuifunga mabao 3-1 nchini.

Kwa sasa ipo nafasi ya tatu ya masimamo wa Kundi A, ikiwa na pointi nne, hivyo inahitaji ushindi kwenye mchezo wa Jumapili ili kufikisha pointi saba.

Yanga inakwenda kucheza na timu ambayo tayari imeshafuzu hatua ya robo fainali ikifikisha pointi 10, lakini wenyeji bado wanahitaji ushindi ili kumaliza kinara wa kundi kwa ajili ya kupata faida mbele ya safari kwa kucheza na mshindi wa pili wa makundi mengine, pia kuanzia ugenini mechi za robo fainali na kumalizia nyumbani.

Simba yatamba kurudia rekodi

INATOKA UK. 24

hesabu kubwa sana, mchezo ujao ni kwa ajili ya kutinga robo fainali na wa mwisho dhidi ya CS Constantine ya Algeria ni maalum kwa kutaka kuongoza kundi," alisema.

Kocha Mkuu, Fadlu Davids, alisema ushindi walioupata Jumapili nchini Tunisia haukuwa rahisi kwani walicheza na moja ya timu kubwa barani Afrika, lakini pia uwanja haukuwa mzuri.

"CS Sfaxien ni moja kati ya timu kubwa barani Afrika, ina uzoefu, kwa hiyo haukuwa ushindi uliopatikana kirahisi, uwanja pia haukuwa mzuri sana, lakinikikubwa ni matokeo.

"Kwa sasa tunahitaji sare ili tufuzu, ingawa hatutacheza ili kusaka sare, bali ushindi na mechi ya mwisho tutataka tushinde ili tuongoze kundi, lakini haraka iwezekanavyo tunataka kufuzu kwenda robo, tutafanya kila linalowezekana lengo litimie," alisema Fadlu.

Simba ilirejea usiku wa kumkia jana ikitokea nchini Tunisia ambako ilifungu CS Sfaxien bao 1-0 liliowekwa ndani ya nyavu na Jean Ahoua na kuifanya kufikisha pointi tisa, ikiwa nafasi ya pili ya msimamo wa Kundi A.

Jumatano Januari 8, 2025

Nipashe

MWALI...

Nahodha wa AC Milan, Davide Calabria, akinyanya juu Kombe la Italia (Italian Super Cup), baada ya timu hiyo kulinwa usiku wa kuamkia jana kwa kuichapa Inter Milan mabao 3-2, kwenye mechi ya fainali iliyopigwa Uwanja wa Kingdom Arena, Riyadh, Saudi Arabia. **HABARI UK. 22. PICHA: MTANDAO**

Yanga na hesabu kali kuivaa Al Hilal

●●● Yaeleza yalipo makali yao huku ikipanga kucheza kwa tahadhari, Chama arejea huku...

Na Adam Fungamwango

KIKOSI cha Yanga kinatarajia kuondoka saa 10:00 alfajiri ya kuamkia kesho kueleke nchini Mauritania kwa ajili ya michezo wa raundi ya tano ya Ligi ya Mabingwa Afrika hatua ya makundi, dhidi ya Al Hilal Omdurman ya Sudan.

Michezo huo unatarajiwa kuchezwa nchini Mauritania Jumapili ijayo saa 4:00 usiku kwenye Uwanja wa De la Capitale, jijini Nouakchott, huku Yanga itashuka

dimbani katika mechi hiyo kwa tahadhari kubwa, ikitangaza pia urejeo wa kiungo mshambuliaji wao, Clatous Chama.

Al Hilal inacheza mechi zake nchini humo kutohana na kuwapo kwa machafuko ya kisiasa nchini Sudan.

Ofisa Habari wa Klabu hiyo, Ali Kamwe, amesema inabidi waende nchini humo kwa tahadhari na kucheza mechi kwa mahesabu makubwa kutohana na ugumu na umuhimu wa michezo huo ambao kwa hauhitaji chochote zaidi ya ushindii.

"Tunakwenda huko kwa ajili ya kusaka pointi tatu tu na si vinginevyo, tutakwenda kucheza kwa tahadhari kubwa kulingana na ubora wa mpinzani wetu, hatutakwenda kufunguka sana kwa sababu Al Hilal ni timu yenye ubora zaidi linapokuja suala la mashambulizi ya kushtukiza, ni mechi ngumu ambayo inabidi twende kucheza kwa mahesabu makali kwani hatuna tun-

INAENDELEA UK. 23

Simba yatamba kurudia rekodi ya 1993 Angola

Na Adam Fungamwango

KLABU ya Simba imesema Jumapili ijayo inataku kurudia ilichokifanya mwaka 1993, ilipofanikiwa kufuzu fainali ya Kombe la CAF, ambalo sasa linaitwa Kombe la Shirikisho barani Afrika, ikiwa nchini Angola, dhidi ya Atletico Spotivo Aviacao. Meneja Habari na Mawasiliano wa Klabu ya Simba, Ahmed Ally, amesema haitokuwa mara ya kwanza kushinda au kufuzu ikiwa nchini humo, kwani ilishawahi kushinda mwaka 2022 ikicheza na Primeiro de Agosto mechii ya Ligi ya Mabingwa Afrika, na ilifuzu mwaka 1993 ilipocheza dhidi ya Atletico Spotivo Aviacao.

"Safari hii tunataka kuingia robo fainali tukiwa ugenini, tunafahamu ugumu wa Bravo do Maquis hasa akiwa nyumbani kwake, lakini tumejipanga vizuri kwenda kupata matokeo Angola na hii haitakiwa mara ya kwanza kushinda au kufuzu, tumeshienda kucheza pale na Primeiro de Agosto ambao ni wakubwa kuliko Bravo, na tumeshawahi kufuzu hapo hapo Angola dhidi ya Atletico Spotivo Aviacao mwaka 1993 kwenye Kombe la CAF," alisema Ahmed.

Historia inaonesha kuwa Simba ilifuzu hatua ya fainali ya Kombe la CAF ikiwa nchini Angola mwaka 1993, ilipolazimisha suluhu dhidi ya Atletico Spotivo Aviacao, ambapo ulikuwa ni michezo wa marudiano baada ya ule wa kwanza kushinda mabao 3-1 kwenye Uwanja wa Taifa (sasa Uhuru), jijini Dar es Salaam.

Pia Simba ilishinda michezo wake nchini Angola kwa mabao 3-1 dhidi ya Primeiro de Agosto, Oktoba 9, 2022, ikiwa ni raundi ya kwanza ya Ligi ya Mabingwa, na katika michezo ya marudiano uliochezwa nchini, Oktoba 16, 2022, Uwanja wa Benjamin Mkapa, Dar es Salaam, ilishinda bao 1-0, na kufanikiwa kutinga hatua ya makundi.

"Kama si kesho Jumatano, basi Alhamisi tutaondoka kuelekea kwenye michezo wetu muhimu, michezo hii miwili iliyobakia inachezwaa kwa

INAENDELEA UK. 23

